

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 33

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27^Α ΑΘΗΝΑΣ

8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1923

ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Ητο ανάγκη να μεράση ο Κλάδος μια τέτοια τρομερή δυσμεία για να σκεφθῆ, για να πάρη απόφαση να ανανήψη, να αναγεννηθῆ. Ἡ τρομερὴ ἐπὶ κατάπτωσι τοῦ παρελθόντος, γέννημα καὶ ἀποτέλεσμα μιᾶς στραβῆς Ἐκπαιδευτικῆς ἀνικλήσεως, εἶχε τὰ κακά, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τῆς ἀποτέλεσματα. Ὁ δημοδιδασκαλικὸς Κλάδος ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ ἀπασχολῆ σοβαρὰ τὴν Κοινωνία καὶ τὴν Πολιτεία περιέλαβε στοὺς κόλπους τοῦ στοιχείου διαφόρων προελεύσεων, διαφόρων πιεστικῶν. Τὸ ἐπέβαλε ἡ ἀνάγκη τῶν πραγμάτων, τὸ ἐπέβαλε ὁ ἄγχιος διωγμὸς τοῦ λαϊκοῦ σχολείου κυρίως ἀπὸ τὸ 1905, τὸ ἐπέβαλε τὸ κλεισιμο καὶ ἡ ἐρήμωσις τῶν διδασκαλείων, ἐπειδὴ ἐξαρακτηρίσθησαν ταῦτα πολυτέλεια!

Καμιά στοιχειώδης πρόνοια, καμιά πρόβλεψη, καμιά κατεύθυνση. Πνεύμα ἐχθρότητας ἐκαλλιεργήθηκε γιὰ τὸν Κλάδο τῶν δημοδιδασκάλων πῶς ἐπιβαρύνει μὲ τὸ μισθὸ του! τὸν προϋπολογισμό, καὶ ἔπρεπε νὰ γίνῃ οικονομία σὲ μισθὸ τοῦ δασκάλου! Τὰ ἀποτελέσματα ἤλθαν τραγικὰ καὶ βρέθηκε τὸ Κρίτος ἀνέτοιμο νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν στοιχειώδεις πρὸς τὸ λαὸν τὸ χρεώσεις του. Στὴν προσπάθειά του δὲ ἐκ τῶν ἐνότων νὰ οικονομίσῃ τὴν σχολικὴν ἀνάγκην ἀρχισε τὴν δισκαλοποίηση. Σαράβαλο δὲν εἶαι καὶ νὰ μὴ τὸ χρησιμοποίησῃ σατραπικῶς συγχρόνως καὶ τὴν ὑπέρτατη ἐνὸς Κλάδου καὶ τὴν δικὴν του ἀκρότη ἐθνικὴν στὴ συνείδηση τῆς Κοινωνίας.

Ἐφθάσε τέλος; στὴν ἐκπαιδευτικὴν κατάπτωσι, γιὰ τὴν ὁποία ὁ Κλάδος μας πρῶτον καὶ ἡ Κοινωνία ἔπειτα δοκίμασαν ἀθῆνα, ἡ ὁποία ὄσο προχωροῦσε ἡ κατάστασι αὐτὴ ξεχειλίσε ὡς ποῦ ἐγενε ἀγανάκτησι, ὡς ποῦ μεταβλήθηκε σὲ δύνημη θετικὴ, σὲ ἀπόφασι ὀριστικὴ, σὲ δημιουργία μιᾶς καινούργιας ἐποχῆς γιὰ τὸ σχολεῖο καὶ τὸ δίκαιον. Ἐνυζητήθηκε, ἐμελετήθηκε, ἀποκρυσταλλώθηκε σὲ σκέψη καὶ ἀπόφασι καὶ ἔφρασε σὲ σημεῖον ἡ ὁμοιομορφία στὴν πρόβλεψι νὰ γίνῃ νόμος τοῦ Κρίτους γιὰ τὴν δισκαλοποίησι ἐχαντάκασε Κλάδο, σχολεῖο καὶ Κοινωνία. Πρῶτον ὁ Κλάδος τὸ φώναξε πῶς ἡ ὀλέθρια αὐτὴ

τικτικὴ ἔπρεπε νὰ πάσῃ, γιὰ τὴν ἀξιοπρέπειά του, γιὰ τὴν ἠθικὴν του ὑπόστασι, γιὰ νὰ μὴ στραβῶνεται τὰ παιδιὰ τοῦ Κοσμοῦ, γιὰ τὴν ἐβλεπε καὶ λίγο πέρα ἀπ' τὴν μύτη του. Οἱ φωνές του ὄμοι; δὲν ἦσαν ἀρκετεῖς γιὰ νὰ συνειδητοποιηθῆ αὐτὴ ἡ ἔθνικὴ ἀνάγκη τῆς πλήρους μορφωτικῆς ἀξίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν δημοδιδασκάλων. Ἐχρησάστηκε ἀγῶνα μακροχρόνιον, σκληρότατον καὶ τραχύτατον. Ἐχρησάστηκε νὰ πρῶπιανθῆ δόλου τοὺς παράγοντες καὶ πρῶπιανθῆ τὴν Κοινωνία, διὰ νὰ ἀναγνωρισθῆ ἡ ὀρθότητι τῆς σκέψης του, ὡς ἔθνικὴ ἀνάγκη καὶ σωτηρία. Καὶ ἐνῶ σήμερα λαβαίνει τὴν πραγματικὴν ἐκφρασι καὶ διατύπωσι, μιᾶ ἀπαίτησι τοῦ Κλάδου, μιᾶ ἀλήθεια τῆς ἐπιστήμης μιᾶ ἀνάγκη ἐκ τῶν πραγμάτων—ἡ κοινὴ πρόβλεψι καὶ μόρφωσι τοῦ προσωπικοῦ—μὲ τὸ κλεισιμο τῶν διαφόρων ἀμφιβόλου προελεύσεως πηγῶν, δὲν προφτάνει νὰ χαρῆ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς νίκης του, γιὰ τὴν νέα προσπάθεια γίνεσθαι νὰ τοῦ μεταιώσουν τὸ ἔργο του, νὰ τοῦ λασπώσουν τὸ καθαρό νερό του, ἀνοίγοντας νέας πηγὰς ἀμφιβίβλους καὶ θοὰς καὶ νέας πηγὰς σὲ σῶμα τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπερίμενε καλὴν περισσότερον σεβασμόν, περισσότερη ἐκτίμησι, περισσότερον ἐνδ.ἀφῆρον γιὰ τὴν Ἐκπαιδεύσι. Τὸ ἐπερίμενε δὲ αὐτὸ, ἀν δχι γιὰ ἄλλους λόγους τοῦλάχιστον γιὰ τὴν διακηρυσσομένη ἠθικὴν συγγένειαν τοῦ ἐνὸς ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ ἄλλου. Ποιὲ δὲν ἐπερίμενε ὁ Κλάδος τὴν ἀνιδρασι αὐτὴ ἀπὸ κληρικῶν.

Συνάδελφοι, ὁ κίνδυνος εἶναι μέγιστος διότι μεταιώνεται ὅλη ἡ ἐργασία καὶ ἡ προσπάθειά μας πρὸς ἀναγέννησι. Πρὸ τῆς ἀπειλῆς τοῦ κινδύνου αὐτοῦ νὰ ἐπανέλθῃ ὁ Κλάδος εἰς τὴν αὐτὴν κατάπτωσι, νὰ γκρεμισθῆ, ἐτι ἀγωνιστήκαμε νὰ ἐπιτύχουμε γιὰ τὴν ὁμοιομορφία τοῦ προσωπικοῦ καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ὁ Κλάδος στὴν αὐτὴν κατάπτωσι μὲ τὸν εἶδος δισκαλοποίησι τῶν ἀποφαιτῶν τῶν ἱερτικῶν σχολῶν, ἡ Διοίκησι τῆς Ὀμοσπονδίας δίνει τὸ σύνθημα γιὰ τὴν περιφρούρησι τῆς ὑπολήψεώς μας καὶ τῆς ἀξιοπρέπειας μας ὡς Κλάδου ἔχοντος συναίσθησι τῆς ἱερτικότητος τῆς ἀποστολῆς του καὶ τῶν ὑποχρεώ-

σεῶν του ἀπέναντι καὶ εαυτοῦ καὶ τοῦ σχολείου καὶ τῆς Κοινωνίας. Ὁ Κλάδος ὅς εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀντιμετώπισῃ καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν νέαν ἀπειλήν ἀπόπειραν. Εἶναι ζήτημα τιμῆς, εἶναι ζήτημα ἠθικῆς ὑποστάσεως, εἶναι ζήτημα ζωικοῦ συμφέροντος τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως; νὰ ἐξουδετερωθῆ ἡ μελωμένη ἀπόπειρα.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΚΡΙΣΕΙΣ

Ἡ ΜΟΝΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΙΣ

Σὲ κάθε ζήτημα ἐκπαιδευτικόν, ποῖ ἐκ τῶν ἀπ' τὴν ὑπόθεσιν τὴν ἐκπαιδευτικὴν, παρουσιάζει καὶ οικονομικὴν τέτοια ὁ οικονομικὸς ὑπερδότης τοῦ κράτους εἶναι ἐχθρικός. Καὶ ἡ ἐπιρροή του εἶναι ὅτι τέτοιο διαιετο πολλὰς φορῆς, ποῖ δίνει τὴν ἐντύπωσιν πῶς ἡ ἐκπαιδεύσι θεωρεῖται ὅχι ὡς μιᾶ λειτουργίαν κοινὰ εἶναι διετεροῦς ἀλλὰ αὐτὸς τοῦ κράτους, μὰ ὡς ὅτι εἶναι ἕνα, ὡς ὑπερδότη καὶ ἀπαίτησιν ἕνα, ἑθνικὸν κράτος, ποῖ χρεὸς μας εἶναι νὰ τὴν ἀποκρούσῃμε, νὰ τὴν ὑπεκρίνομε. Ὅσο μὴ πορροῦμε.... Ἡ κατάστασι αὐτὴ ἔχει ἴδιαν τὴν αἰτίαν τῆς. Στὴ χώρα μας ἡ ἐκπαιδεύσι, ἡ λαϊκὴ ἐκπαιδεύσι, δὲν ἀποτελεῖ μιᾶ ἀνάγκη ἀνεκτίμητη, μιᾶ ἀπαίτησιν ζωτικὴν τοῦ λαοῦ μας. Ἡ παγερὴ ἀδιαφορία ποῖ περιβάλλει τὴν περιδύσθησιν μέρη τὸ δάσκαλον καὶ τὸ ἔργο του, ἡ κατάστασι τοῦ διδασκῆριου καὶ οἱ ἄλλοι ὄροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐκπαιδεύονται τὰ παιδιὰ μπροστὰ δὲν μάλιστα τῶν γονέων τους, τὸ μαρτυρεῖ. Ἡ δὲ στάσι τῶν οικονομικῶν ὑπερδότην, ἡ ἀνυπαρξία ἀνεκτίμητης καὶ ἀνεκτίμητης εἰς τὴν ἐκπαιδ. πολιτικῆν, ὡς τὴν παρουσιάζουν οἱ διάφοροι κυβερνήσεις, ἡ ἀνυπαρξία ἀνεκτίμητης ὑποχρεώσεων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων γινεσθαι γιὰ δημοτικὴν ἐκπαιδεύσιν, μόνον ἀντικαθερφέλιζον τὴν λαϊκὴν αὐτὴν ἀδιαφορία. Καὶ ἔρχεται μόνον τὸ ἐρώτημα τὸ ποῖς λαοφόν, ὁ ἀντιδρόσιν κατὰ τῆς ἀδιαφορίας αὐτῆς, ποῖς ὅτι ἐργασθῆ γιὰ νὰ μὴ ἡ λαϊκὴ ἐκπαιδεύσι δὲν πρώτη γραμμῆ τῶν ἐνδιαφερόντων τοῦ λαοῦ μας Κοινοτῆς, μὰ δὲν βλέπομε ἄλλον ἐκτός ἀπὸ τὸ δάσκαλον μὲ τὴν σχολικὴν του οὐδαιτικὴν καὶ συγχρονισμένην δουλειάν, μὲ τὴν ἐξωσχολικὴν ὀργανομένην του προπαγάνδα. Μὲ τὴν ὁπλή αὐτὴν προπάθειαν ὅτι κερδοῦσθ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν λαϊκὴν ἐκπαιδεύσιν, προπάθειαν ἀναγκαίαν γιὰ τὴν ποθητὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀναγέννησιν ἐστὶν χώρα μας.

ΕΦΘΑΣΙΑ

Τὴν στιγμὴν ποῖ δὲ διάφοροι χῶρες ἐντυπώσῃ νὰ ἰδρῶσθ ἐκδοκῆς ἔδρας δὲ δὲ ἡανεπιστήμια γιὰ τὴν ἐκπαιδεύσιν τῶν δημοδιδασκάλων, τὴ στιγμὴν ποῖ ἡ πολιτεία ἰδρῶσθ ἰδέα καὶ ἰδέα

Διδασκαλεία μέσα στα όποια οι δπου-
 δαστές δεν θα άκροσθουσιν τή παι-
 δαγωγική, αλλά θα τή ζήσουν και θα
 γίνουν ενδιέκονοι για τή λεπτή αὐτή
 ἔργον, τή στιγμή πού τή μονοτόξια δι-
 δασκαλεία κρίνονται ὡς ἰδρύματα ἐσχά-
 τος καταφυγῆς, ἀνεπαρκῆ για τή σκοπῆ
 πού ἔγιναν, προδωρινά, πού πολλή γρή-
 γορα πρέπει νά γείνουν, για τή συμφί-
 ρον τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως, πολυτά-
 ξια ἢ νά καταργηθῶσιν, τή στιγμή πού
 ἰδρύονται ἀνώτερες παιδαγωγικῆς ἰδρυ-
 σεις, ὅπως ἡ Παιδαγωγική Ἀκαδημία
 για νά παρασκευάσουν προδωρικῶς για
 τή διδασκαλεία, και δημοδιδάσκαλοι
 μεταεκπαιδεύονται για νά χρησιμεύσουν
 ὡς πυρήνες για τήν ποιοτική ἀνύψωσιν
 τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, και ἀκού-
 ονται ἀπό ὅλες τίς μεριές, πῶτα—
 πῶτα ἀπ' αὐτόν τόν διδασκαλικόν
 Κλάδον κρατηγῆς κατά τῆς ὅπως—ὅπως
 διδασκαλοποιήσεως, τή στιγμή αὐτή πού
 για προσπίθεται ἀπό τόδους παράγον-
 τες καταβάλλεται για τή σωτηρία τοῦ
 λαϊκοῦ σχολείου ἀπό τήν τέλεια ἐκφύ-
 λιθῆ τον, οἱ ἠγούμενοι τοῦ κλήρου
 καταβάλλουν για ἀντίθετον προσπίθεται,
 για τή νόθευσιν τοῦ διδασκαλικοῦ προδω-
 ρικοῦ, για τήν εἰσοδοσθεῖς λαϊκοῦ σχο-
 λειοῦ κῶδον ὀλοκλήρου, διεργημένον
 ὀποιασδήποτε παιδαγωγικῆς πρακτικῆς
 και θεωρητικῆς μορφώσεως, τῶν ἀπο-
 φοίτων ἱερῶν σχολῶν. Καί ζητοῦν τοσ-
 τὸ οἱ ἠγούμενοι τοῦ κλήρου διά νά εἰσ-
 ροῦν—ὅπως οἱ ἱστοί ὀμολογοῦσιν—για δου-
 λειά, ἕνα μισθὸ ὀπλασθῆ, ὡς πού οἱ
 ἀπόροιτοι αὐτοὶ νά εἰδοῦν εἰς τίς
 ἀπαιτουμένην ἡλικίαν νά γείνουν κλη-
 ρικοί Ἐκκλησιάζομεθα και ἀπορροῦμεν,
 γιατί ἐπιτεύσαμε πῶς δέν εἴμεθα μόνον
 ἐμεῖς οἱ δημοδιδάσκαλοι πού ἐθεωροῦ-
 σαμε τὸ λαϊκὸν σχολεῖον ἕνα ἱερὸν, μέσα
 δὲ ὀποῖον μπαίνει κανεὶς ὄχι μὲ ἄλλο
 ὄκοπὸν μισθοφορίας, ἀλλὰ μὲ τήν πίστη
 ἐνὸς λειτουργοῦ δὲ τὴν μεγάλην λειτουρ-
 γία τῆς ἀνυψώσεως, τῆς ἡθικῆς και
 πνευματικῆς, ἐνὸς λαοῦ, για τήν ὀποία
 ἀπαιτοῦνται κήποι αἰθέρια, πού ἡ σ-
 τοιχειώδης εὐδυνείδῃ-
 δία δὲ συγχωρεῖ νά περιφρο-
 νοῦνται.

Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Νομιζομεν δὲ ἡ ἐγκύκλιος πού τὸ
 ὑπουργεῖον ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς
 Ἐπιθεωρητῆς περὶ ἐκκενώσεως τῶν κα-
 τεχομένων δωματίων εἰς μερικὰ σχολεία
 ἀπὸ τοὺς διευθυντῆς τῶν, δὲν ἔχει τήν
 ἔννοίαν πού μερικοί ἐπιθεωρητῆς τῆς
 ἀπέδοσαν. Διότι δὲν φανταζόμεθα τὸ
 ὑπουργεῖον ὑπὸ τῆς σημερινῆς ἰστωι-
 κῆς συνθήκας νά θελήσῃ νά πετάξῃ ὀτό
 δρόμο τίς οἰκογενεῖς τῶν διδασκάλων
 και ἐκεῖ ἀκόμη πού ὀ καταληγμένους
 χώρους ἀπὸ αὐτῆς εἶναι ἄχρηστος για τίς
 ἀνάγκες τῆς διδασκαλίας. Ὑπὸ τὸ
 πνεῦμα δὲ αὐτό, νομιζομεν, πρέπει νά
 ἐκτελεσθῇ ἡ σχετικὴ διαταγὴ τοῦ
 ὑπουργείου.

ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΕΣ

Τυχηματῆρχος τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ τοῦ
 ὑπουργείου μας ὀ ὀποῖος εἶχε σταλθῆ
 δὲ τὴ Θεσσαλονικί για τήν παρακολού-
 θησιν τῶν ἔργων για τήν οἰκοδομὴν
 διδασκαλειῶν ἐπέστρεψεν ἐκεῖθεν δια νά
 ἐκθέσῃ εἰς τήν Κυβέρνησιν τήν ἀνάγκη
 τῆς διαθεσεως δια τὸν σκοπὸν αὐτόν
 πολλὴν μεγαλυτέραν ποσῶν διότι μόνον
 ἐπὶ τῆ ἡμερησίᾳ τὸ Κράτος νάντι-
 δράσῃ κατά τῶν ξένων προπαγανδῶν.
 Εἰς τήν χώραν μας μόνον μπροστά δὲ
 ἕνα κίνδυνος και ὄσοσθ φθάσῃ τὸ μα-
 χαίρει δὲ κῶκαλο ἡμπορεῖ νά ληθῇ
 ἕνα μέτρον. Ἠ πρόνοια εἶνε ἰδιότης

ἡγεμότων. Ἄς εὐλογησομε λοιπὸν και
 τίς ξένες προπαγανδῆς ἂν αὐτῆς θά ἀνα-
 γνάσκουν τὸ κράτος νά δῶσθ δὲ παιδά-
 κια τοῦ κῶδου διδασκῆς, μέσα δὲ
 ὀποια νά μαθαίνουν τὰ γράμματά τους
 χωρὶς νά βρίσκουν τήν ἀρρώστεια και
 τὸ θάνατο.

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑ

Μυροκρατία ἢ γραφειοκρατία: Τὸ
 ζήτημα ἐγεννήθηκε ἀπὸ σημεῖον
 τοῦ περασμένου φύλλον μας. Τὸ φύλλον
 "Ἐθνος" τήν θέλει γραφειοκρατιανή.
 "Ἐδω." Ἐπὶ ὀ ὄρος κερδίζει δὲ ἑλλη-
 νικότητα δ, τὴ χάνει δὲ ἀκριβῆς, γιατί
 ὀ ἑλληνοπρόδροτος σημαίνει μὲλλον
 "αχάρτο βασιλεία", παρὰ ἔδεν δ
 καὶ ἄγο νο περθεμα, πού νομίζομε
 πῶς ὀ γαλλοπρόδροτος ἐκφράζει πιστό-
 τερα. Μόνον πού ἔμετε, δὲν ἔθνος, δὲν
 κερδίζομε τίποτε. Καταγινώμασθε αἰ-
 ὄνες τώρα νά καθαρίσομε τὴ γλώσσα
 μας, ὄχι ὄμως και τὴ ζωὴ μας τήν
 κοινωνική, τήν πολιτική τήν ἀτομική
 ἀπὸ τὰ διάφορα δρωμοπράγματα, δὲν
 τὰ γραφειοκρατία πού εἶνε γιμάση, και
 για τὰ ὀποια διόλου δὲν ἡνδουχοῦμε,
 ἀρκεῖ νά τὰ ὀνομάσομε μὲ... ἑλλη-
 νικὰ ὀνόματα καθαρῶν τοσ τύποι.

ΕΛΠΙΖΟΜΕΝ

ὀ φύλλον Δαφῆρμος ὄργισθῃ φαίνεται
 ὑπερ τὸ δέον και ἡ ὄργη του τὸν
 ἔδρωξε εἰς ἐκφράσεις και κρίσεις δια
 τήν Διοικησίαν και τὸ ὄργανον τῆς
 Ὄμοσπονδίας, πού και τὸν ἴδιον, θέ-
 λομεν νά πιστεύσομεν, δὲν θά λυπηθῶσιν
 ἅμα ξεθυμῶσῃ. Διότι δὲν ἡμποροῦμεν
 νά δεχθῶμεν δὲν λοιδορεῖ και ὄβριζει
 ὀ κ. Δαφῆρμος τοὺς ἐν τῆ Διοικησίᾳ
 τῆς Ὄμοσπονδίας δυναδέλφους του
 διότι ὄπελογῆσθε δὲν ἐπὶ κερδίζει τήν
 φιλίαν δὲν ξεύρομεν ποῖων δυναδέλ-
 φων τῆς περιφερείας του. Εἴμεθα δὲ
 δίπιστοι δὲν δταν θά ξεθυμῶσῃ θά κρίνῃ
 πρέπον εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν ὄδων μὲ
 εὐπρεπῶν ἐθνοσιεῖς εἰς τήν ἐθμο-
 ρίδα του και εἰς ἄλλας, νά δημοσι-
 εῖσῃ τήν ἐπίστολήν πού σχετικῶς ὀ
 Πρόδροτος τῆς Ὄμοσπονδίας τοῦ ἔστειλε.
 Γνωρίζομε τήν εὐθῆτητα πού τὸν δια-
 κρίνει ἡν ἀμφιδύλλομεν δὲν θά τὸ
 πράξῃ.

**Μερικοί σύλλογοι πού ἔστει-
 λαν καταλόγους συνδρομη-
 τῶν τοῦ «Δ. Βήματος» ἐγ-
 γραφέντας και λαμβάνοντας
 τὸ φύλλον, δὲν ἔστειλαν και
 τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ τοὺς
 συνδρομητῆς αὐτοὺς χρή-
 ματα. Παρακαλοῦνται ὄθεν
 νά τὰ στείλουν χωρὶς νά πε-
 ριμένουν ἄλλην εἰδοποίησιν.**

Τὸ νά ζητῆς λόγο ἀπὸ τὰς Διοικητι-
 κῆς ἀρχῆς τῆς ὄργανώσεως μας σύμ-
 φωνα μὲ τὰς καταστατικῆς διατάξεις
 και τὸ νά δημοδοφῶσθαι μὲ τὰς ἀπό-
 φάσεις τῶν Τοπικῶν και Γενικῶν Συνε-
 λεύσεων εἶνε δύο καθήκοντα πού τὸ ἕνα
 ἀποτελεῖ συμπλήρωμα τοῦ ἄλλου.

Τὸ πῶτος καθῆκον κάθε τίμιου και
 δυναεῖστοσ δημοδιδασκάλου εἶνε νά γ-
 γραφῇ δέον περιφερετικὸ του σύλλογο,
 νά προδέρχεται τακτικὰ στίς συνελεύ-
 σεις του, νά παρακολουθῇ τὰ ζητή-
 ματα τοῦ κλάδου, και νά παρακινῇ
 και τοὺς ἄλλους νά κάνουν τὸ ἴδιο.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ
ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Τὸ σχέδιον τοῦ Ν. Δ. ἐβρίσκετο πρὸς με-
 λέτην εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἡμέρας
 εἰς πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τοῦ ὄπου-
 ρεῖον τῆς Παιδείας τοῦ κ. Τοῖο μῶκου. Ἐ-
 κειδὴ ὄμως ἐμμοσολήθησεν αὐτῆ, ἡ ὄπηρε-
 σία τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου νομίζομε
 δὲν τὸ ζήτημα ναυαγῆν πλέον ἡ μετακινῆται
 ἀνάβαλλε τήν μελέτην τοῦ νομοσχεδίου. ὄπε
 ἡθελεν ἀπ' εὐσετῆς νά ἐπιληφθῇ αὐτοῦ, ἐκτός
 ἐάν ἡθελε προκληθῇ. Ἠ Διοικητῆς τῆς Ὄ-
 μοσπονδίας τότε ἔχουσα συνεικίζομεν και τὸ
 εἰδιαφέρον τοῦ ὄπουργοῦ τῆς Παιδείας κ.
 Ρούφου ἐνέγραψεν δια τὸν πολιτικὸν γρα-
 φεῖον ἵνα ἐργασθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ δια νά ἐτοι-
 μασθῇ τὸ ταχῆ ερῶν ἡ ἔκθεσις τῶν.

Παρ' ὄλας δὲ τὰς πληροφορίας, αἵτινες
 ἐδόθησαν δι' ἀριθμῶν εἰς τήν ὄπηρεσίαν
 τοῦ Λογιστηρίου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ὄ-
 μοσπονδίας ἐπὶ τῶν σημείων τοῦ νομοσ-
 χεδίου πού εἶχεν ἀσθῆ διαταγῆς και ἀμφι-
 βιλίας, ὄμως ὄσοις ἀπεδείχθη ἐκ τῶν προ-
 γμάτων ἔμετε μὲ τὰς ἴδιαι ἀρχικῆς ἐπιφω-
 λάσεις πού διετύπωσεν δια τήν διαβάσθμωσιν
 τοῦ κλάδου. Καταλήγει δὲ εἰς τήν ἔκθεσιν
 τῆς: νά μὴ γίνῃ ἀποδεκτὸν τὸ προτεινόμενον
 σχέδιον τοῦ Ν. Δ. και δια τήν πλεονεκτικὴν
 θέσιν πού οἱ δημῶκοι δια τῆς διαβιβασώσεως
 τῶν ἀποκτοῦν ἀπέναντι τῶν ἄλλων ὄκαλλῃ-
 λων, ἀλλὰ και δια τήν ἐπιβίρνωσιν τοῦ προ-
 ὄπολογομοῦ ἐάν δὲ ἡθελε γίνῃ κατ' ἴσῃ
 ἀποδεκτὸν τὸ σχέδιον νά τεθῇ ποσοστὸν
 πρὸς περιορισμὸν τῶν γραμματέων Α' ἢ νά
 ἀσθῆσθῶν τὰ χρονικὰ ὄρια 12 και 21 δια τὸ
 προοσπικὸν πού ὄπηρετεῖ. Ἠ Διοικητῆς τῆς
 Ὄμοσπονδίας παρακολούθησα ἀγρόπτως τὸ
 ζήτημα συνέταξε μακροσκελῆ και ἀναλυ-
 κὸν ὄτόμνημα, δια τὸ ὄποῖον καταρρίπτεται
 οἱ ἰσοχρημοὶ ὡς ἀσθῆτικοι. Τὸ συντα-
 χθέν ὄτόμνημα ἐδόθη εἰς τὸ ὄπουργεῖον
 τῆς παιδείας ὄπως ἔχη τοῦ ὄπ' ὄψιν του
 ὀ κ. Ὑπουργὸς κατά τήν σχετικὴν συζήτησιν.
 Δημοσιεύσομεν δὲ τοῦτο εἰς ἄλλην ὄελίδα. Τὸ
 ἀκαταρτήρητον τῶν ἐπιχειρημάτων δὲν ἔχο
 δυνατὸν ἢ νά ἀναγνωρισθῇ. ὄπῶ δὲ κῶρι-
 σκόμεθα εἰς τήν εὐχάριστον θέσιν νά ἀνα-
 καινώσομεν εἰς τὸν Κλάδον δι' ἐνεκρίθη
 τοῦτο και ὄπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν ὄκονομι-
 κῶν κ. Κορινῆ. ἴσως δὲ ἐντός τῆς ἔβδομάδος
 ἰπογραφή και ὄπὸ τοῦ κ. προέδρου και ἀπο-
 σταλῇ ὄπὸ τῆς κυβερνήσεως πρὸς δημοσίευ-
 σιν. Εἰς τὸ δημοσιεῖσθαι εἰς τὸ «Δ. Βῆμα»
 τῆς 25ῆς ὄβριου σχέδιον ἐπλήθον οἱ εἰρη-
 σημαντικὰ τροποποιήσεις α) τὸ ὄριον τῆς
 15ετίας δια τὸν βιοθῶν γραμματέος α' ἔγ-
 νη 12ετία β) ἀπληρέθωσθαι ὄλαι αἱ προ-
 σπικαὶ διατάξεις και γ) ἡ καταβολὴ τῆς
 δαπάνης γίνῃ αἱ ἀπὸ 1 ἴανουαρίου.

ὄσον ἀφορῇ τὸ ζήτημα τοῦ τμηματῆ-
 ρου τῆς δημοικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶχε γίνῃ
 τὸ διάταγμα εἰς τοῦ κ. Τοῖο μῶκου δια τὸν
 κ. Β. Σαματέλλον, ἐπιθεωρητῆ τῶν δημο-
 ικῶν σχολείων Ἀθηνῶν. Οἱ κατώτεροι ὄκαλλ-
 ῆλοι ὄμως τοῦ ὄπουργεῖου τῆς Παιδείας ἔ-
 χον τήν ἀντίληψιν δὲ ἡ θέσις αὐτῆς πρέσει
 νά καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἐν τῇ ὄποιο-
 γείῃ ὄπηρεσοῦντας ὄκαλλῆλους, και κατόπιν
 ἐνεργειῶν τῶν τὸ διάταγμα ἀνεστάλη. ὄ ὄ-
 πουργὸς τῆς παιδείας κατόπιν τῆς ἀντιλή-
 ψεως ταύτης ἔχον ὄπ' ὄψιν και τὸ ὄπό-
 μνημα τῆς ὄμοσπονδίας ἐξήγησῃ τήν γνώμην
 τοῦ ὄπηρεσιακοῦ συμβουλίου τοῦ ὄπουργεῖου.
 Τὸ συμβούλιον ἀπεφάνθη παμπληρῶς ὄπερ
 τῆς ἀρχῆς τῆς ὄμοσπονδίας ὄπως δηλ. ὀ δι-
 ευθυντῆς τοῦ τμήματος προδέρχεται ἐκ τοῦ
 ἐκπαιδευτικοῦ κλάδου και νά ἔχη ὄδρειαν
 εἰδῆν ὄδρωσιαν. Ἠσῆ δὲ πέρνομεν ὄ: ὄ-
 ποψήφιοι, ὄς μανθάνομεν, ἐκ τοῦ ἐκπαιδευ-
 τικοῦ κλάδου μας οἱ κ. κ. Β. Σαματέλλος
 και Δ. Κοντογιάννης.

ΣΥΛΛΟΓΟΙΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Κατόπιν τῆς ἀπευθυνθείσης ἐκλήσεως
 τοῦ συλλόγου πρὸς ὄλικὴν ἀρογῆν τῆς ἀπορ-

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

11) δημοσιεύσιον επιστολή του κ. Τσακίρη εις τὸ ἴα' ἀριθ. 71 φύλλον τοῦ «Ἰδ. Βήματος» διὰ τῆς ὁποίας οἷτος ἐζητεῖ τὴ δικαιοσύνην τῆν οὐκίαν περὶ τὸν σὺλλογον Καβάλλας καὶ ἡ δὲ ἐὰν οὐδὲ κατὰ κερτὰν μεταβάλλει τὴν οὐκίαν τοῦ ζήτηματος, ἐξηγάσας τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ συνδέσμου Καβάλλας νὰ μὴ ἀπειθῆναι τὴν κἀτωθὶ ἐπιστολήν, ἧς εἶναι αὕτη ἢ ἀπόφασίς του κατὰ τὴν συνιδρύαν τῆς 31-10-25 ἢν καὶ δημοσιεύωμεν μετὰ τὴν πεποιθῆσαν ἐπὶ πληρῶς φῶς θὰ χρῆθῃ ἐπὶ τοῦ ζήτηματος, θὰ ὑποχρεωθῶσιν δὲ οἱ ἄ. μ. διο. κατὰ τὴν καταγγελλομένην νὰ τὸν ἀποκαρτοῦν ἐπιτίθιν ὡς ἐπιβάλλον τὸ ἀνιχνύειν τὴν ἐκπαίδ. ἔσας.

Ἀγαπῆτὸ «Βῆμα»

Ἐν Καβάλλῃ καὶ τῷ καταστάματι τοῦ Α'. ἀρρένων σνήθηθ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Δ' ὁκοῦ Συνδέσμου Καβάλλας εἰς τακτικὴν συνεδρίαν τῆς 31-10-1925, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ κ. Προέδρου καὶ λαβὴν ὑπ' ὄψεως τὸς σκοπιμῶς ἀνακριθείας, οἱ ὅποιοι περιέχονται εἰς τὸ δημοσίευμα τοῦ κ. Τσακίρη (ἴδ. Ἰδ. Βῆμ. 51, σελ. 6, 7) συνεκέρθη, συνεζήτησε καὶ ἀπεφασίσθη παρόντων ἔσαν τῶν μελῶν (7) καὶ παμψηφεί, ὅπως στείλῃ εἰς τὸ ἀγαπῆτὸ Ἰδ. Βῆμα τὴν κἀτωτέρω ἀπάντησιν, στηριζομένη ἐπὶ τῆς πραγματικότητος, ἀνευ οὐδενὸς διαστρεβλώσεως, μετὰ τὴν παράκλησιν νὰ δημοσιευθῇ.

Καὶ 1) τὸ ζήτημα τῆς σιγῆς ἐπὶ κ. Μαρξοῦτα ἦτο εἰς πολὺ χειροτέραν κατάστασιν καθὼς οὐτε εἰς Α'. Ηιοβ ρ'αν, οὐτε εἰς Κιουτσούκ Ὅρμαν εἶχον κτισθὴ ἀκόμη παύλα, ἡ οἰκία, ὅπως ἀφότου ἦλθε ὁ κ. Τσακίρης. Καὶ τὰ σχολεῖται, ὅταν ὁ κ. Μαρξοῦτας εἰσῆλθεν εἰς τὸ Γ'. ἀρρένων, τότε ἐφυγεν ὁ διευθυντὴς κ. Ἀν. Σακελλάρου, ἦσαν καταλημμένα ἀπὸ πρόσφυγας δια (δὲν ἐκλειτούργουν) καὶ αἱ ἐκκλησίαι ἀκόμη καὶ σὺντα φέρον μετὰ πρόσφυγας μέχρι τῆς 10-10-1923

2) Ὁ κ. Γ. Σαμακοβίτης ἔλθων εἰς Καβάλλαν τὸν Νοβρίου τοῦ 1922 εἰς οὐδὲν ἔπισημα ἀνταλλάξιμον κατὰ μέρος παρὰ ἐπὶ 13 μῆνας ἀπὸ Δεβρίου 1922-8 Ἰανουαρίου 1924 ἐφιλοξενετο ὑπὸ τοῦ Καβαλιώτου κ. Γ. Ε. Σουπῆ, τὸ ε δὲ μὴ δυνάμενος περαιτέρω νὰ εἶναι ὄχληρός, διότι ἡ οἰκογένεια τοῦ φιλοξενουμένου λόγῳ τοῦ γάμου τῶν δύο ἀδελφῶν ἐκπολιτασίσθη, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ καὶ τότε συμφῶς τῷ Νόμῳ ὡς Διευθυντὴς καὶ κατόπιν προσωρικῆς ἀδείας τοῦ κ. Μαρξοῦτα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ σχολεῖον 18-1-1924.

Ἦναι δὲ λυπηρόν, ὅτι ὁ κ. Τσακίρης Ἐπιθεωρητὴς Δημοτ. σχολείων, λοχυρῶς μενος, ὅτι «καλοθελεῖται ἐκπολιτοῦσαν καὶ κατοικοῦσιν οὐστηρικῶς τὴν ἀλήθειαν», ὁ ἴδιος καταρακάνει καὶ διαστελλόναι αὐτῆν, διότι ὁ κ. Ιω. Σαμακοβίτης δὲν παρέμεινεν μέχρι Μαρτίου 1925 εἰς τὸ σχολεῖον ὡς γοῖφει ἀναληθῶς καὶ σκοπιμῶς, ἀλλὰ κατόπιν τῆς; ὑπ' ἀριθ. 773 14-7-24 [βλῆς τοῦ Ἰδίου ἐξεκένωσε τὸ διδακτικὸν—στὴς 19 ἰδίου δηλαδὴ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς δευτέρας ἀνὰ εἰκοσαετηρίου διαρίας καὶ τοῦτο κατὰ νεωτέραν ἔντονον δ' ἡγῆν του, ὁ δὲ κ. Τσακίρης εὐθὺς κατόπιν, μετὰ ἕνα μῆνα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν διαμέρισμα παρὰ τὸ πνεῦμα τῆς δ' ἡγῆς του. Ἐξεκένωσε δ' ὁ κ. Σαμακοβίτης τὸ σχολεῖον οὐχὶ ὀλοφύρομενος [!] ἀλλὰ χαιρών διότι τώρα ἐγκαθίστατο εἰς ἀνταλλάξιμον οἰκίαν, τότε δ' ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τὸν τούτῳρον εὐρίσκον ο οἰκίαν ἐγκατεστάθη ὁ κ. Σαμακοβίτης δὲν τῷ ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ Τσακίρη; ἀλλὰ ὑπὸ

φρασιθεῖς οἰκογενεῖς τοῦ συναδέλφου Μ. Παπαγεωργίου ἐλπίφθοσας τὰ κἀτωθὶ ποσά	
Σύλλογος Ἠερβεζῆς	δοχ. 200
Ἐπιθ. δημ. σχολ. Τσιούρας	50
ἔν δ' ἄλλ	250

Ὁ σύλλογος διαβιβάζει τὸ εὐχαριστήριον τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Σ. Στρατινίκης

τοῦ πρότερον ἐν αὐτῇ οἰκίῳτος κ. Χατζηκωνστατῆ προσκαλέσαντος τὸν κ. Σαμακοβίτην διὰ νὰ συγκατοικήσουν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ τοπικοῦ Συμβουλίου περὶ συμπτύξεως. Εἶναι δὲ ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ κ. Τσακίρης ἐξουσιῶσεν οἰκίματα ὡς διατείνεται καὶ διὰ τοῦς μὴ πρόσφυγας, δὲν ἠδυνήθη ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξεύρη καὶ διὰ τὸν ἐαυτὸν του.

3) Τὸ ὑπόγειον τοῦ ὁποῖον ἀναφέρει ὡς τρώφην, εἶναι τὸ κἀτω πᾶνωμα τῆς νεομῆς του οἰκίας τοῦ κ. Ἀν. Καραφίδου στήν κἀλιτέρα συνοικία ὁδὸς Ἐλευθερίας (Πλατεῖα Ἀνεξαρκτοίας) ἔχον τρία δωμάτια, ἀποχωρητήριον, κουζίαν, εἰσοδον ἰδιαίτερον, αὐλὴν μεγάλην καὶ ἠλιόλουστον ἀπὸ 8 π. μ.—4 μ. μ. καὶ ἂν δὲν ἦτο κατὰλληλος διὰ τὸν κ. Τσακίρη, δίδει ἐπιλεῖφωμεν βέβαια, θὰ ἐκρεπε νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ μέχρις ὅτου ἐξεύρη κατὰλληλότερον οἰκίμα καὶ ὅχι νὰ βγάλῃ τὸ δάσκαλο μετὰ πρόσφαση ἀραιώσεως τοῦ διδακτηρίου καὶ βοσρα νὰ χρῆθῃ ὁ ἴδιος. Τοῦτο δὲ τὸ ὑπόγειον [!] ἦτο ἀτὼς κατοικία του καὶ οὐδέποτε ὑπέφη γοῖφειον, του [!] Καὶ ἂν τὸ γραφεῖον του περιέφερος ἀπὸ σχολείων εἰς σχολεῖον ἐπὶ τὴ διάστημα [μέχρι 7 βεβρίου 1923] οὐδεὶς λόγος σοβριλῶς συνέτορχε πρὸς τοῦτο.

Ὁδεὶς δ' ἐπὶ τῶν διδ)λων τῆς περιφρῆσεως καὶ τῆς κἀτωθι ἐνστάσεως ἔχει γραφεῖον τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ ἄλλο τοῦ βοηθοῦ (διδ. εἰς ἰδακτικὸν οἰκίμα), οὐτε ἰδέχεται εἰς τὸ Γ'. ἀρρένων, ὅπου κατοικεῖ ἡ οἰκογένειά του κατένα διδ)λον δι' ὑπηρεσίαν ἀλλὰ εἰς τὸ Α'. ἀρρένων ὅπου ἦτο τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐπιθεωρησεως καὶ εἰς καὶ τὸ ἀρχεῖον κατὰ τὸ διάστημα (7 βεβρίου 1924—Ἰουλίου 1925).

4) Ὁ κ. Δημ. Νάκος ἔγραψε πρὸς τὸν κ. Π. Τσακίρη ἔγγραφα πρῶτον οἰκονομοληθέντα ποσά αὐτοῦ καὶ τῶν ὁποῖων ἀντίγραφα κρατεῖ διὰ τῶν ὁποῖων ἐκδίεται ἐν ἐκτάσει τοῦς λόγους δι' ὁ; δὲν ἐκρεπε ν' ἀρῆσῃ μόνον του τὸ διδακτικόν. Ἄν δὲ διὰ νὰ διξῆ αὐτὸν ὁ κ. Π. Τσακίρης ἀποκαλῆ μὴ πρόσφυγα, γνωστικῶς βεβαίως, δεῖ δὲν ἀπειθῆναι τοῦ παρέχει ὁ Νόμος τὸ δικαίωμα νὰ κατοικῆ εἰς τὸ διδ)λον, τὸ ὁποῖον ὡς πατὴρ περιποιεῖται ἀπὸ 12ετίας, ἂς μῆθη διότι καὶ αὐτὸς ἔπαθε κατὰ τὸ 1913 καὶ 1916 ζημίας ἀναπολογιστοῦς ἐκ μέρους τῶν βουλευτῶν ἀναγνωριστέας αὐτῷ ἀπὸ τὸ κράτος δὲν ἔχει δὲ ὡς ὁ κ. Τσακίρης κτῆματα εἰς τὴν πατρίδα του, ὁ ὁποῖος μ' ὅλα ταῦτα ληυπῆθη 5-8 ἰκονομῶσας δ' ἄρα μὴ νὰ πληρώσῃ δι' ἐνομίον.

5) Ὅχι τὸν χειμῶνα ἀλλ' ἀρχῆς 7 βεβρίου ἐγκατεστάθη ὁ κ. Τσακίρης εἰς τὸ Γ' ἀρρένων, καὶ ὅχι τὸ γραφεῖον του ἀλλὰ ἡ οἰκογένειά του, διότι τὸ γραφεῖον τοῦ εἶχε εἰς τὸ Α' ἀρρένων ὡς εἶπομε ἀνωτέρω. Καὶ ἂν τὸ ἔργοργεῖον ἔδωκε εἰς τὸν κ. Μαρξοῦταν ἀδειαν νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸ γραφεῖον τῆς ἐπιθεωρησεως, δὲν σημαίνει δεῖ ἔδωκε τὴν ἀδειαν εἰς τὸν κ. Τσακίρη νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν οἰκογένειάν του. Στὰ χαιμένα δὲ προσπαθεῖ νὰ συκοτοίη τὸ πρᾶγμα, δεῖ δητὴν εἰς τὸ Γ' ἀρρένων ὅπου κατοικοῦσε καὶ κατοικεῖ εἶχε καὶ τὸ γραφεῖον ἀπὸ 1 Σεβρίου 1924-30 Ἰουλίου θέλον νὰ στηθῆν τοῦτο στὸ ὅτι συνεκάλαι ἔντονος ἐκεῖ ἀνευ λόγου τὸ Ἐποπτικόν, ἐντὶ γραφεῖον ἐπίσημον, ἀνεγνωρισμένον ἀπὸ βλους τοῦς δασκάλους, ταχ)μειον ἀρχῆς καὶ ὅπου ἰδέχεται διὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν ἐκπαιδευτικὴν ἦτο ἐν δωμάτιον τοῦ Δ' ἀρρένων. Ἔτσι δὲν σνγκυλῶκεται ὁ ἐπὶ δὲνα-τρεῖς (13) μῆνας ἀνπαρκτος κλητῆρ!

6) Ὅχι, μετὰ 18 000 δραχ. πὺ λέγει, ἀλλὰ μόνον μετὰ 8 8 χιλ. ἦσαν διδ)λοι καὶ διδ)σοι καὶ ἄλλοι ὑπὸλληλοι οἰκίματα κατὰ καὶ μονοκατοικίας, ἰθὺντας ἀρρότητα τοῦ κ. Τσακίρη στήν Καβάλλα, ὁ κ. Στ. Χ' Σταματιοῦ, ὁ κ. Χρ. Παπαδημητρίου, ἡ δὲς Γεωργ. Συμεῶν (οἰκογενειαίτη), Ἐκτὸς δὲ τοῦτου καὶ τὸ φρουροργεῖον τοῦ ὑπεδῆξε δύο οἰκίαι (2), καὶ 4-5 διδ)λοι καὶ διδ)σοι τοῦ ὑπεδῆξαν ἄλλα, τὰ ὁποῖα δια ἀπέφυγε μετὰ χιλίας δὲν προφρῆσις ἐπὶ τῆς ἑστῆσεως. Ὁ κ. Τσακίρης δημοτ. ἔχων βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου Α' μετὰ πολυετῆ ὑπηρεσίαν ἔδῆναι καὶ ὄφεται νὰ κληρώσῃ 8 000 8.000 δραχ. τὸ χρόνο καὶ νὰ μὴ στερηθῇ

80 παιδάκια ἀπὸ τὸ Φῶς τῆς παιδείας. Ἄλλὰ τί ἀτίμηκα νὰ πληρώσῃ ἀφοῦ στὸ σχολεῖο θὰ ἐκάρητο δωρεάν. Ἔτσι ἔβγαζε καὶ τὰ ὅσα ἔλασε κατὰ τοῦς μῆνας πὺ ἦτο ἀπολυμένος.

Οἱ διδύκαλοὶ τῆς Καβάλλας δὲν εἰργάζοντο 21 καὶ 18 ὥρας ἀλλὰ 4x8=32 οἱ ἄρρενες καὶ 4x11=21 οἱ θήλειαι. Δὲν ἀνευθύνω δὲ ὁ κ. Τσακίρης 4 αἰδοῦσας ὅπως λοχυρῶται ἀλλὰ μόνον δύο, μίαν εἰς τὸ Α' ἀρρένων καὶ μίαν εἰς τὸ Γ' ἀρρένων, διότι τὸ δωμάτιον τῆς 8-δος Τόκας (Δ' ἀρρένων) ἐντελῶς μικρὸν οὐτε ἦτο ποτὴ κατὰλληλον διὰ παρδιδόν καὶ οὐτε ἐρημοποιήθη μετὰ τοῦς. Ἦ δὲ δ-ς Ἐλένη Ραῖση οὐδέποτε κατῆκισε εἰς σχολεῖον.

Αὕτη εἶναι ἡ μαῦρη ἀλήθεια καὶ ἡ στυγρὴ πραγματικότης ἀγαπῆτὸ «Βῆμα», πρὸς μὴ στήν δυσφορίαν καὶ δυσαναχώτην τοῦ κ. Τσακίρη, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ μεταστρεφῆ ὡς φανατικὸς τοῦς δασκάλους τῆς Καβάλλας. Χθὲς ἀκόμη πὺ παρουσιάσθησαν δύο θέσεις στήν Καβάλλα, ἀνεῖ νὰ τοποθετήσῃ ο' αὐτὰς μὴ δασκάλα τοῦ Διδ)λλεῖου ἀριτοῦχο, καὶ νὰ φέρῃ ἀπ' τὸ, Πρᾶξι τὸν κ. Κλ. Πετρεζῖδη πρωτοβάθμιον πὺ ὑπεκράτη οἰκογενειακὴ ἀνάγκη τοῦ ἐπιβάλλει νὰ εἶναι στήν Καβάλλα, στήν οἰκογένειαν του κοντά σπουδάσει τὸ παιδί του, ἀνεῖ νὰ κἀμη αὐτὸ ἔφερε ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς περιφρῆσεως μετὰ σ-ὴν Καβάλλα δὲ ἀποσπᾶσας πρωτοκλαροῦ τοῦ Πύργου, διότι οἱ τελευταῖοι εἶναι πατριῶτες καὶ φίλοι οἱ δὲ ἔλλοι.

Καβάλλα 31-10-1925

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος Γεωρ. Κρημιτσῆς, ὁ γραμματεῦς Θεοδ. Σπανίδης, τὰ μέλη Κων. Παπαδημητρίου, Ἰωάν. Σαμακοβίτης, Εἰδ. Χρ. σιοδουλλίου, Λωρ. Δημητρίου, Πην. Γάλβα.

Ὁτι ἀκριβοῦς ἀντίγραφο.
Καβίλλα 1 Νοβρίου 1925.
Ὁ Πρόεδρος
Γ. Κρημιτσῆς Ὁ Γραμματεῦς
Θεοδ. Σπανίδης

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΑΓΟΝΙΑ

Μέχρις ὅτου δημοσιευθῇ ἡ ἐπιστολὴ μου αὕτη εἶναι πιθανόν καὶ τὸ περιήροτος νομοσχέδιο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τόσες ἐπιπέδες δασκαλικῆς, δεῖ τόσο δλικῆς, ὅσο καλῶς ἤθικῆς ἰκανοποιήσεως ἐπαρτῶνται εἶναι, λέγω. πιθανόν νὰ εἶχε γίνη ὁ νόμος τοῦ Κράτους. Μὴ μπορεῖ τὰ δευρὰ μας νὰ μείνουν πάλιν ἀεὶθετατοὶ πόθοι. Τόσο κατεῖ ἡ δασκαλικὴ δημοσπονδία πὺ ἀντιπροσωπεῖται τὸ κεραιοῦτοῦ τοῦ βρασιονοῦ καὶ κεραιρονημῶνος μας κλάδου, ἔχει διαρκῶς ἀπὸ τοῦς ἐμοδοῦς μετὰ τὰ κατὰ κεραιρῶς ἐκτικητικῆς συμβόλια λγῆ δικαιοσύνην, ὅχι προσιεῖται καὶ προνόμια, τὴν ἠθικὴ ἀποκατάσταση τοῦ κλάδου μῶσα στήν ἄλλη μεγάλη ὁκαλητικὴ οἰκογένεια. Αὐτὸ μόνον. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ μαρτορικὸς οὐλοδὸς δασκαλῶς μῶσα στήν τόση οἰκονομικὴ ἀδελότη οσενολογῆ του νὰ αὐτηθῇ τοῦ ἄριστο τὸ ἠθικὸ του καὶ νὰ ἐπικολουθῇ νὰ προσχρῆ τὴν πολὺ μὴ συνδρομὴ τοῦ γιὰ τὴν ἀνάπλαση τῆς φυλῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐάν δὲ μπορέσῃ ἐπὶ πολὺ νὰ κἀνη, ἐπ' ὅσον ἐξοκολοῦσαν νὰ τὸν θεωροῦν ἔντον πρὸς τὴν ἄλλη ὁκαλητικὴν οἰκογένειαν, ἐπληδῆ τῆς «μοῖρας ἀποκατῆ». Εἶναι ἀλήθεια, δεῖ ὅλοι ἐπὶτομοὶ καὶ ἀνέπιστοι μῶσας οὐτε παρῆσαν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μετὰ λόγια, μετὰ ὑποσχῆσεως μεγάλες, μετὰ, μετὰ... ἀλλὰ ἡ θέση τοῦ ἡ τρῆτικῆ, δὲν ἀλλάξε. Τελευταῖαι μέλισται μῶς ὅμισσε καὶ τὰ τυχερά καὶ τὰ δῆρα πὺ ἔχομα ἐλγῶ: ιτοῦμα, πὺ ἀνόμεν ἔάν μᾶς τὰ φορολογῆ σ τὸ κράτος. Ἡροδομαὶ σπὶ πρᾶμα πὺ δηγρομακὰ βήματα τὸν μακαρτικὸ Γ. Μπουκορβῆλα Ἐπιθεωρητῆ μου, πὺ θέλοντας νὰ μῶς φρονημῶσῃ μῶς ἔγχαρε, δεῖ ὁ δασκαλὸς ποτὴ ἐάν πρᾶπει νὰ καταβλεπεται, τὰ προσφερόμενα νὰ πῆρῃ ἔδρα ἀπὸ μαθητῶν, ἀἰ θέλλῃ νὰ κρατῆ τὴν ἀξιοπρεπειάν του. Εἰς ὅλη μου τὴ ζωὴ τὴν δηγρομακὴ ἐσεδοθηκα τὴν γνώμη του. Αὐπομα σῆμαρα εἶσατο ἀπὸ 30 γρόμα, πὺ μῶς δίνεται ἡ συμβῶλη νὰ γίνουμα ζητιῶν! Ἐτυχεῖς ἀσυνθητάμα στήν ἀξιοπρεπειὰ καὶ δὲν μποροῦμα νὰ δεχθοῦμα τὴν ἐπίσημην συμβοῦλην δὲ ὅλη τὴ δασκαλικὴ φτώχεια μας. Παρακαλοῦμα μόνον τὸν Κον Πρωθυπουργόν νὰ τῆρῃ εἰς ὑποσχῆσεως, πὺ ἔδωκα τόσας φορῆς στὸν κλάδον ἀπὸ τὴν ἐποχὴ, πὺ ἀνάλαθε τὴν ἀρχὴ.

Ὁ ἑληνηκὸς λαὸς εἰς φησιόμενον σολλόγῳ, σωματιέων, κινεοῖστων κτλ. πανηγυρικῶς τῆσθῃ μετὰ τὸ δικὸ μας μέρος, ἔπληδῆ μετὰ μέρος τῆς λαϊκῆς παιδείας. Ὁ πρῶτην βροφγῆς κ. Τσιριμῶκος εἰδηθῆ ἀμέσως τὴν ἐποχὴ τοῦ κλάδου καὶ ἐνὸν τοῖσθῶς κ. Ροθφὸς εἰλη-

ΑΙ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟ ΕΠΙΔΟΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ Κ. ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κόριε Υπουργέ,

Ο δημοδιδασκαλικός Κλάδος διατελεί από μακρού χρόνου εις ήθικην και δλικήν κατάπτωσιν λόγω των γλισχροτάτων μισθών, με τα όποια αντιμετωπίζει τας στοιχειώδεις ανάγκας της ζωής, αι όποιαι ημέραν παρ' ημέραν γίνονται δυσκολώτεραι. Δέν όμφισβάλλομεν ότι έχετε γνώσιν των διαμαρτυριών του, ετινες από όλας τας έπαρχιας κατέκλυσαν τό Πολιτικόν Γραφείον, τό όπουργείον της Παιδείας και τών καθημερινών Τύπων. Μετά την διεκτραγωδήσιν της οικονομικής καταστάσεως του Κλάδου, και την περιγραφήν της άθλιότητος του λαϊκού σχολείου, δλόκληρος ή Κοινωνία διά τών όργανώσεών της ετάχθη άνεπιφύλακτως όπέρ της άμέσου οικονομικής ενισχύσεως του Κλάδου και της άνυψώσεως του λαϊκού σχολείου. Ο δέ Κλάδος κατόπιν τών τοιούτων έκδηλώσασιν της Κοινωνίας και του Τύπου δλοκληρώου, κατόπιν τών έπαινετημένων δηλώσεων του κ. Πρωθυπουργού όσχημάτισε την πεποιθησιν, ότι δέν άπέχει πολύ ή ημέρα, καθ' ήν θα έρ' πτονο τό θεμέλιον, όπως τό μέν λαϊκόν σχολείον αναγεννηθί, ό δέ Κλάδος έκπληρώσῃ τών προορισμών του.

Ηδη όμως διά της έκθέσεως του Γεν. Λογιστηρίου πληροφορείται ότι νέα δοκιμασία έπιφυλάσσεται εις αυτόν. Η έκθεσις αυτή στηριζόμενη ούχι έπί πραγματικόν και συγκεκριμένον διαζέμενον, εύτε εις τούς αριθμούς του Υπουργείου της Παιδείας άλλα εις φανταστικούς τοιότους, διακρινεί μιαν άξιοβήρητον κατάσταση διά τό λαϊκόν σχολείον, και μιαν διαρκή άναστασιάν εις τόν Κλά-

δον τών δημοδιδασκάλων. Διά της έν λόγω έκθέσεως του Γεν. Λογιστηρίου δέν συμβουλεύεται ή άποδοχή του έν σχεδίω Ν. Διατάγματος και διά την δημοδιδασκαλικήν άνάγκην όπέρ τών δημοδιδασκάλων ένδεικνή διάκρισιν έν σχέσει προς την δόξατητα των λοιπών όπαλλήλων (;) άλλα και διά την δι' αυτού έπερχομένην έπιδάρυσιν του προϋπολογισμοσ (1). Κατά την έκθεσιν ταύτην αναδιδάξεται εις 13.200.000 Δρ. ή έπί πλέον της προϋπολογισθείσης έτησια δαπάνη, εις 61.615.200 Δρ. δέ ή τοιαύτη έντός πενταετίας. Και καταλήγει ή έκθεσις έν κατ' άρχήν ήθελε γίνει άποδεκτόν τό σχέδιον του Ν. Διατάγματος, ή αύξησις της δαπάνης να χορηγηθί από 1 Απριλίου 1926 και να έξυρευθί τρόπος περιορισμού των προαγομένων εις τόν βαθμόν γραμματέως Α'. ειτε διά ποσοστό ειτε διά της αύξησεως του όρου της 12ετίας και 21 έτους όπηρεσίας εις τούς άνωτέρου βαθμούς.

Ότι τό συμπέρασμα τοστο του Γεν. Λογιστηρίου είναι άδικαιολόγητον και άσπύρητον καταφαίνεται έκ τών έξής: 1) Αναδιδάξεται ούδαιρήτως ό αριθμός των διδασκάλων διά τούς όποιους γίνεται άμέσως ή πρότασις εις τόν βαθμόν Γραμμ. Α'. από 1000 εις 3.000. Κατά την έπίσημον όμως στατιστικήν του Υπουργείου της Παιδείας του 1911 ό δλικός αριθμός των έν Διδασκαλείων πτυχιούχων δημηλίων άνήρχετο τότε εις 2246 άρρενας και 990 θήλειαι, ήτοι έν συνόλω εις 3.236 Α)θμίους Β)θμίους και Γ)θμίους. Έκτοτε πάντες οι όλοι περιήθουσιν ότι τό προσωπικόν τοστο ήλατιώθη σημαντικώς, διότι έκτός της διαρροής του λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών και της τροπής αύτου εις άλλα επαγγέλματα, είναι και ή φυσιολογική έλάττωσις αύτου και λόγω θανάτων, άλλα και λόγω συμπληρώσεως του χρόνου της συντάξεως.

Κατά δέ τόν προϋπολογισμόν του 1925 — 1926 οι Α)θμιοι πρό του Νόμου 2858 και έχοντες όπερδικαιουται ή όπηρεσίαν και συνεκώς τό δικαίωμα της πρότασεως διά τόν βαθμόν Γραμμ. Α'. είναι έν συνόλω 3.960, εις τούς όποιους, έκτός των Α)θμίων και Β)θμίων, τών μόνων έχόντων τό δικαίωμα της πρότασεως άμέσως, συμπεριλαμβάνονται οι Γ)θμιοι, οι άφομοιωθέντες των Ν. Χωρών, οι άφομοιωθέντες έξ όποδιδασκαλείων, οι έκ Γυμνασίων, οι έκ μη αυτοτελών διδασκαλείων, και οι πρόσφυγες, οι όποιοι δέν έχουσι τό δικαίωμα της πρότασεως διά τόν βαθμόν Γραμμ. Α'. σύμφωνα κατά τό Νομοσχέδιον. Έξ άλλου ό αριθμός των ένόντων τό δικαίωμα της πρότασεως Α)θμίων και Β)θμίων ούδύλλως ηδύθη από τού 1911, διότι οι μετά τό 1914 έκ των Διδασκαλείων έξεληθέντες δέν έχουσι συμπληρώσει τό απαιτούμενον χρονικόν όριον της 12ετίας άκόμη. Έπομένως ό αριθμός 3.960 δέν νά έλαττωθί κατά τό ήμισυ τοόλάχιστον, διότι εις αύτόν περιέχονται πτυχιούχοι πρό του 1914 και οι των Ν. Χωρών άφομοιωθέντες. Δικαίωμα έπομένως πρότασεως έχουσι μόνον περίπου 2.000. Άλλ' οι πρότασις δέν γίνονται άνεξελέγκτως και διά τούτο, ό αριθμός, έκείνων, ετινες θα λάθουν πρότασιν δέν είναι δυνατόν να είναι κατώτερος των 900 και

άνωτερος των 1200 και διά τοστο έληφθη ό μέσος όρος 1000. Αύτός είναι ό αριθμός έκ των πραγμάτων και ούχι ό φανταστικός 3.000 του Γεν. Λογιστηρίου συνεκώς ή έπί πλέον έπιδάρυσιν του προϋπολογισμοσ κατά 13.200.000 Δρ. είναι άσπύρητος. 2) Ότι ό αριθμός 4.600 εις τόν όποιον αναδιδάξεται οι Γραμμ. Α' έντός 5ετίας είναι φανταστικός και τοστο καταφαίνεται έκ των κατωτέρω. Κατά τόν προϋπολογισμόν 1925 1926 τό προσωπικόν άνήρχεται εις 10.800. Έξ αύτων δέν να άφαιρευθόν 3.960 έκ των όποιων θα προταθόν άμέσως οι έχοντες τό προσόντα και 2900 Γ'. τάξεως, ετινες δέν θα έχουσι ποτέ τοιαύτα διά τόν βαθμόν τοστον, ήτοι έν 5λω δέν να άφαιρευθόν 6860. Έκ των λοιπών 3.940, οι 1630 έχουσι 0 ή 1 έτη όπηρεσίας και κατά τό άρθρο 2 του νομοσχεδίου μετά 5ετίας θα έχουσι τό δικαίωμα να προταθόν εις γραμμ. Β'. Άπομένουν λοιπόν 2.310 ετινες έντός 9ετίας, έν λάθωμεν ως χρονικόν όριον την συμπλήρωσιν 12ετίας, θα έχουσι τό δικαίωμα τοστο της πρότασεως διά τόν βαθμόν γραμμ. Α' και ούχι έντός 5ετίας ως διατείνεται ή όπηρεσία του λογιστηρίου. Σημειώτον όμως ότι εις τούς 2.310 περιλαμβάνονται και οι άφομοιωθέντες και μη έχοντες συνεκώς τό δικαίωμα της πρότασεως καιτοι θα συμπληρώσουν τό χρονικόν όριον της 12ετίας. Εις πάντα ταύτα δέν να προστίθεται και ή φυσιολογική έξοδος του προσωπικού έκ του βαθμού Γραμμ. Α' έντός της 5ετίας λόγω συμπληρώσεως του χρόνου συντάξεως. Κατόπιν των όπολογισμών αύτων προσεγγίζομεν εις την άλήθειαν, διότι και άν ού' ε'εία έξοδος του Κλάδου γίνω, και άν λάθωμεν πρότασις και οι 2310 άνεξελέγκτως, πράγμα άδύνατον, ούδέποτε ό αριθμός θα υπερβή τας 3310 με τούς 1000 σήμερινούς έντός 9ετίας. Ο αριθμός όμως εύτεος δέν συγκρίνεται με τόν ούδαιρητον αριθμόν 4600 του λογιστηρίου έντός της 5ετίας. Ο Ισχυρισμός έπομένως του Γεν. Λογιστηρίου διά τούς Γραμμ. Α'. αποδεικνύεται έκ των πραγμάτων άδόκιμος και άσπύρητος, συνεκώς; δέ και ή έξ αύτου προβλεπομένη έπιδάρυσιν του προϋπολογισμοσ ένός πενταετίας κατά όρ. 61.615.200. Έπομένως άφού τό έπιχειρήματα ταύτα αποδεικνύονται έκ των πραγμάτων άδόκιμα, ούδεις λόγος συντρέχει να τεθί φραγμός προς περιορισμόν τούτον ούκαθός και κυμαινόμενου αριθμού διά τόν βαθμόν γραμμ. Α' τό ποσοστόν ή να αύξηθόν τα χρονικά όρια διά τό όπάρχον προσωπικόν. Διότι έκτός τουστί τά 12 και 21 έτη όπηρεσίας είναι πλέον ή μακρά διά τό όπάρχον προσωπικόν, τό όποιον θα είναι και τό προσωπικόν μιας 15ετίας άκόμη, ή έπί πλέον έπιμήκυνσις των χρονικών όρων διά την διαδάρυσιν θα έξατμίση αύτην. Η τοιαύτη δέ κατάσταση εις έπιδάρυσιν ούκαθώς εις την ψυχολογίαν των σκεπτομένων να ελελλθόν εις τό επάγγελμα νέων. Διά τούς λόγους τοστούς ή Διοίκησις της Όμοσπονδίας έχει την γνώμην ότι τα χρονικά όρια πρέπει να έλαττωθόν και ούχι να αύξησόν.

3) Άδικαιολόγητος έπίσης είναι και ή γνωμάτευσις αύτου διά τούς Έπιθεωρητάς των δημοτικών σχολείων, διότι ό πρόστα-

κρινώς και άπερφέρατα έδύλωσαν, ότι θα δημοσιευθί τό νομοσχέδιον. Γι λοιπόν συμβαίνει; Η δία έύαμη είναι ικανή να έπιβληθί στή γαλόθδην θάλητην του σήμερινου πρωθυπουργού μας; Άλλοι τοόλάχιστον πρωθυπουργοί παρ' την αλλοκρινή τους διέθε. ή εθρικός δισκολλέας κ ινοσουλαικός; Μή ή σημερινή κατάσταση και όχι κόμμα, ή όποια προσπαθί με τόση θάρρος και άκατάβλητη έπιμονή να λύση τότα περισπούδαστα έσωτερικά μας ζητήματα, άποκαταστάσεως άποτάκτων, γεφωρώσεως του γάσματος και συμπληρώσεως γιά τή σωτηρία της πατρίδος, από πτόν είναι δυνατόν να άναχαιτωθί, γιά να άποκαταστήρη 10 χιλ. διδασκάλων, οι όποιοι χρειάζονται και είναι άπαραίτητοι γιά την πραγματοποίησιν των μεγάλων πατριωτικών όνειρων του κ. πρωθυπουργού, διότι είναι και έδικά τον όμοια;

Μήπως από τό Γενικόν Λογιστήριον; Διότι και αύ ό διαδίδεται, ότι επειδή έταίκα από λίγα χρόνια ίσως να έπιδουρηθί ό προϋπολογισμός, διότι πιθανόν να γίνουσι πολλοί γραμματεϊς Α', διά τοστο πρέπει να άπορριφθί τό νομοσχέδιον! Άν τοστο συμβείη, τότε άντι δέδικως να συσδίζονται 10 χιλ. άνθρωποι και μαζί με αύτούς και τό ελληνικόν μέλλον, διότι μη άπογοητευμένους τίποτα δέν μπορεί να γίνη, καλύτερα να κλείσουσι όλα τά σχολεία, όπότε οι μέν δισκολλέαι κήποις άλλη δουλειά θα βρούν να κερδίζουσι τό ψυγίον, με ό ήμερα παίρνουν, ό ελληνικός λαός βιάζαι ή στραφώθί και θα έκπυλιώθί, άλλα ό προϋπολογισμός του από την οικονομίαν ούδύνη θα θηραυδούση και μαζί του και οι πονετικόν! ούκαθώς! του Γενικού Λογιστηρίου!!!

Δέν έλλομεν όμως να άπληροσθεμα. Ελπίσμεν ότι γιά τό σήμερινό πρωθυπουργό κ. Παγκάου, ετινες δέν είναι δόξολο και ότι θα λάθωμε την δικαιοσύνην, πού μας άποστέλλη. Γιά τούς συναδέλφους δέ που στανοφρονέουσι γιά εις λεπτομέρειας του νομοσχεδίου θερμός συσέδομα όμοιομην και γανκότητα άντιλήψεων. Με άποψη μεσ' ανόνοκαλλικό και βραδύταρον οι δίοτες διεκρίθονται. Η έννοχη και παιδαρχία ός γίνη ή σωτηρία μας!

Α. Βορούλης
Διευθυντής 16 Απρ. Αθήνα

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΑ ΕΛΒΕΤΙΚΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Μία σειρά άρθρα του κ. Ν. ΝΙΚΑΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΝΟΥΤΑΡΟΥ

μενος όφελει να είναι κατά βαθμόν άνώτερος των όφισταμένων του, άλλως όταν ούδεμίαν διαφοράν έχη, κατ' ούδένα λόγον θά προτιμήσῃ τó πολυσχιδές έργον της έπιθεωρήσεως τó όποιον συνάγεται και διαφορετικές κοινωνικές όποχρώσεις και εμφάνισιν, άπό τó τοῦ διδασκάλου.

Κύριε Ύπουργέ,

Είναι εις Ύμῶς γνωστή ή κατάστασις τού λαϊκού σχολείου και τού κλάδου και γνωστοτέρα ή καθημερινή όψωσις τού τμηρίθμου της ζωής, Ένεκα της όποιας γίνεται εξυτέρα ή τραχύτης της καθημερινής βιοπάλης. Η Πολιτεία έχουσα ταῦτα δι' όφιν της και έρχομένη άρωγός εις τās ανάγκας τῶν όκαλλήλων της πάντοτε έβιδη ίσχύον εις τὰ νομοθετικά της μέτρα άπό της δημοσιεύσεως των και μάστιγα αναδρομικήν τοιαύτην. Ούτω τó Ν. Δ. τού Σηβριου 1934 είχε αναδρομικήν ίσχύον τó Ν. Διάταγμα της αύξησεως τού μισθοῦ της χωροφυλακής άπό της δημοσιεύσεώς του, τó των δικαστικών έπίσης. Διατί λοιπόν αὐτή ή διάκρισις διά τόν Κλάδον των Δημοδιδασκάλων με τó πρόσχημα της έξογκωμένης δαπάνης και της φανταστικής πού προσβάλλεται; Διά τόν Κλάδον, άν πρό έτος έτους ή τακτοποιήσις ήτο ανάγκη έπιτακτική, σήμεραν όποτε αί οικονομικαί συνθήκαι είναι δυσκολώτεραι δέν είναι έτι έπιτακτικώτέρα; Άνεξαρτήτως όμως της πραγματικής ανάγκης, ή όποια έπιβάλλει τήν καταβολήν της δαπάνης άπό της δημοσιεύσεως τού Νόμου. Διατάγματος και λόγου ψυχολογικοί έπιβάλλουσι ταύτην. Διότι ή έξ 8 εκ. οικονομία — διότι περί αὐτής μόνον πρόκειται σήμεραν διά τήν άμεσον καταβολήν — έναντι των 6.600 εκατ. τού Προϋπολογισμοῦ, θά έχη τεράστιον αντίκτυπον εις βέρος της εκπαιδεύσεως, δυσανάλογον πρὸς τήν εκ των 8 εκ. προσδοκωμένην ώφέλειαν. Διότι ό Κλάδος άπ' ή; όρίσματος τó ζήτημα της οικονομικής άνισοχώρας του εν τῇ συνειδήσει της Κοινωνίας, ως ανάγκη αποδόσεως δικαιοσύνης, θά δοκιμάσῃ νέαν άποκρίσιν δια της τοιαύτης παρελκόμενης και θά έβραιωθῇ εν έπιτύχῃ ή πεποιθήσει δι' τίθειαι εις υποδεεστέρην μετράν υπό της Πολιτείας πάντοτε, τóσον αὐτός, όσον και τó λαϊκόν σχολείον.

Και ταῦτα μὲν όσον άφορᾷ τó πραγματικόν μέρος. Άπό γενικωτέρας δέ άπόψως εξεταζομένη ή προσπάθεια τού Γεν. Λογιστηρίου διά νά έπεμβαίη και νά ρυθμίσῃ τά τοῦ ύπουργείου της Παιδείας και έξαιρετικῶς τὰ της δημοτικῆς Έκπαιδεύσεως παρουσιάζει κάτι τó άνώμαλον και προκαλεί τήν δικαίαν διαμαρτυρίαν τού Κλάδου. Διότι ύπεισερχόμενον εις ζητήματα ξένα της άρμοδιότητός του και άφωρώντα τήν γενικωτέραν εκπαιδευτικὴν πολιτικὴν τού άρμόδιου Ύπουργείου παρεμποδίζει τήν προαγωγήν της στοιχειώδους εκπαιδεύσεως; εις τήν συνείδησιν της Κοινωνίας και κανονίζει τὰ της πνευματικῆς τροφῆς τού λαοῦ κατ' ίδίαν έμπνευσιν. Δέν είναι δέ ή πρώτη φορά κατά τήν όποιαν γίνεται τοῦτο εκ μέρους της όηρησεως τού Γεν. Λογιστηρίου. Έχομεν πλείστα όσα παραδείγματα διαγραφῆς εκ τού προϋπολογισμοῦ πιστώσεων αναγεγραμμένων δια τās ανάγκας της στοιχειώδους εκπαιδεύσεως. Έσχάτως δέ διέγραψε και τó όπό τού Νόμου 3215 αναγραφόμενον χιλιοδραχμον γέρας και τήν άποζημιώσιν και όδοικορικά έξοδα διά τὰ Έκπαιδευτικά συνέδρια, γενόμενον οὔτω πρόξενον άνοπολογιστου βλάβης διά τó λαϊκόν σχολείον

Μετά τὰ Έλβετικά, τὰ Έλληνικά νηπιαγωγεία!! Είτε θέλει κανείς είτε μή, είναι όποχρωσμένος, ότάκις συναντᾷ εις ξένην χώραν κοινωνικά ή άλλα κοινωφελή τοῦ άνθρωπίνου τοῦ δημιουργήματα, νά κάνη τās άναποφεύκτους συγκρίσεις με τὰ της ίδιότης του πατρίδος παρθεμοια ιδρύματα και νά λυπηται ή και νά άγανακτιᾷ άκόμη, άν τὰ εύρισκῃ πολύ κατώτερα των εν ταῖς άλλοδασις χώραις των πεπολιτισμένων έθνῶν, εις τήν χορείαν των όποιων έπιθυμει νά άτήρη και ή ιδιαιτέρα του πατρίδος. Τό συναίσθημα αὐτό της θλίψεως διά τήν κατάστασιν των ίδιῶν μας εκπαιδευτικῶν πραγμάτων συνέφριγε τās καρδίας όλων των εκπαιδευτικῶν ένδρoμένων καθ' όλην τήν δι' Έλβετίας πολυήμερον διαδρομήν των όπως και τήν στιγμήν αὐτήν πάλιν τó ίδιο συναίσθημα σφιγγει τήν ψυχὴν μου, προκειμένου νά ρίψω ταχύ βλέμμα εις τήν παρ' ήμιν λειτουργίαν... άνοπάρκτων νηπιαγωγείων ή παιδικῶν κήπων. Και ήμπορεῖ βέβαια κανείς νά φέρη μυρίους λόγους διά νά άποδείξῃ δι' τὰ νηπιαγωγεία είναι περιττή πολυτέλεια ή και βλαβερὰ διά τὰ νήπια φυλαχτή... ή τέλος πάντων, εάν άλλα έθνη έίδουν τóσην σπουδαίαν προσοχήν εις τὰ μικρά και διά των, δέν έκταται οὐτε ήμεις πρέπει νά έπικροσώμεν τῇ συτήματά των, διά τόν λόγον δι' ήμεις εν 'Ανατολή ζώμεν και σκεπτόμεθα υπό άλλας συνθήκας κοινωνικάς, αἰμαθς δηλ. ό περιόσιος λαός τού Κυρίου και προνομιοῦχος έξαιρούμεθα ήμεις γενικῶν και άδικαίονων κήτων κανόνων της έπιστήμης και της παγκοσμίου κείρας... "Όλα ταῦτα και άλλα τοιαῦτα είναι «λόγια, λόγια» ώ; έλεγαν ό Σαίξπηρσιος ήρωας. Τό γεγονός όμως, τó μή έπιδεχόμενον καμμίαν έλαφρυντικὴν δικαιολογίαν είναι δι' όχι μόνον δέν προσεγγίζομεν κατ' εὐρω-

και τήν έβραίων αὐτοῦ εις τήν συνείδησιν της Κοινωνίας. Τοιαῦται και άλλαι ανάξιαί λόγου και άσημαστοί οικονομίαι, ενήψ ούσιαστικῶς δέν ώφέλησαν εις τίποτε εν τοῦτοις έγένοντο πρόξεναι τóσον σοβαρὰ; βλάβης εις τήν λαϊκὴν εκπαιδευσιν.

Κύριε Ύπουργέ,

Η Διοίκησις της Διδασκαλικῆς Όμοσπονδίας έκπροσωπεύσα τήν όδότητα τού Κλάδου και διερμηνεύουσα τās αντίληψεις αὐτοῦ καθῶς και τās πνευματικῶς ανάγκας τού λαοῦ διαμαρτύρεται άναντιον των έπανειλημμένων αὐτῶν έπεμβάσεων της όηρησεως τού Γενικοῦ Λογιστηρίου εις τὰ της στοιχειώδους εκπαιδεύσεως, και ζητεί παρ' Ύμῶν όπως πρὸς έβραίωσιν και προαγωγήν τού λαϊκού σχολείου εις τήν συνείδησιν της Κοινωνίας και άπόδοσιν δικαιοσύνης εις τόν Κλάδον και ίσοτιμίαν μεταξύ των λοιπῶν όκαλλήλων, προστατεύσῃ τās εκπαιδευτικῶς άπόψεις και συμφέροντα άναντιον των τοιοῦτων εἰδους οικονομικῶν αντίληψεων και έπεμβάσεων γενομένων πάντοτε εις βέρος τού Κλάδου και τού λαϊκού σχολείου. Έχοντες πεποληθῆσιν δι' αί δικαιαι ήμῶν άπόψεις θέλουσιν άναγνωρισθῆν και υλοποιηθῆν και παρ' Ύμῶν, κ. Ύπουργέ, διατελοῦμεν μετά τιμῆς.

Έντολή Διοικητικῶ Συμβουλίου
Ο Γεν. Γραμματεὺς Ο Πρόεδρος
Δ. Δουβάς Αριστ. Ρουχωτῆς

κατὰ έθνη άλλα και όπολιτισμένα και αὐτῶν έτι των γειτόνων μας Βαλκανικῶν λαῶν, όσον άφορᾷ τήν μέριμναν και τó ενδιαφέρον των δια τὰ παιδικά και τήν πρώτην τρυφεράν φιλίαν των.

Και δέν άγνοῶ βέβαια δι' άπό πολλῶν έτών ή σοδισμος Αικατερίνη Λασκαρίδου, θαυμάστρια και όπαδός των Φραιδελιανῶν Παιδικῶν κήπων, όχι μόνον έσήγαγε τó σύστημα τού Γερμανοῦ Παιδαγωγοῦ εις τó Παρθναγωγείον της, άλλα και μετ' εν τῷ ζήλον και ελκιστικῇ πεποληθῆσιν εἰργάσθη δι' όλου τού βίου της πρὸς ρίζωσιν και εξάπλωσιν της Φραιδελιανῆς άγωγῆς; και εν Έλλάδι. Δυστυχῶς ό θάνατος της ένεουσιώσως και φιλοπράδου έκαίνης γενναίως συναεικίψε και πάντα τὰ νήματα της άρξομένης κινήσεως πρὸς διάδοσιν εν Έλλάδι των παιδικῶν κήπων τού Φραιδελ. Μόνον εν τῷ όποδοῦσῃ Έλλητισμῷ και δι' εν Μικρασίᾳ, όχι τóσον διά λόγους καθαρώς παιδαγωγικῶς; όσον διά τήν διδασκαλίαν της Έλληνικῆς γλώσσης εις τὰ τουρκόφωνα νήπια, ό θεομῶς των νηπιαγωγείων είχε κατά πολύ έπικρατήσει, κατά τὰ τελευταία μάλιστα ετη έβρουθίντος και ιδιαιτέρου Διδασκαλείου Νηπιαγωγῶν παρὰ τήν Καισάρειαν της Καππαδοκίας, πρὸς παρασκευὴν των άπαιρειτήτων σταλεῶν δια τούς παιδικούς κήπους. Έπὸ τó ίδιον πνεῦμα και δι' τόν ίδιον σκοπόν της έξελλητισσεως δηλ. κατά τήν γλώσσαν διαφόρων ξενοφώνων πληθυσμῶν εἰλιτοῦργησαν άπό καιροῦ εις καιρόν νηπιαγωγεία εις τήν Μακεδονίαν και θ' όψην, ίδροθή δέ και τó Διδασκαλείον Νηπιαγωγῶν εν τῇ Καλλιθίᾳ των 'Αθηνῶν.

Και τó μὲν Κράτος, μή ενδιαφερόμενον διά τήν μόρφωσιν των παιδιῶν πρὸ της νεμίου ήλικίας των 6 έτών πρὸς όποχρωστικὴν φρίτησιν εις τὰ δημοτικά σχολεία, οὔδεν έπραξεν έπισήμως διά τήν έβρουσιν νηπιαγωγείων, ήκοσθη δέ μόνον εις τήν άμεσον ή έμμεσον διά φιλικαί-δευτικῶν έπαρειῶν έπιδωξῆς της διαδόσεως της Έλληνικῆς φωνῆς εις ξενογλώσσους Έλληνας. Κατὰ πόσον ή δρθή αὐτή σκοπιμότης των νηπιαγωγείων έπιτυχε ή μή, και διατί δέν είναι ό ένταόθα χάρος κατάλληλος νά εξετασθῇ τῷ ενιυχρῷ άποτελέσματα πάντως δέν είναι δυνατόν νά μόνον άγνωστα εις τούς παρακολουθήσαντας μετ' άγωνίας δι' έπιτραποῦντα γλωσσικῶν κυκλώμα εν Μακεδονίᾳ και θράκη πρὸ της ανταλλαγῆς των πληθυσμῶν και της έγκαταστάσεως εκεί των Έλλήνων τήν καταγωγήν προσφύγων, άλλ' όχι άτυχῶς και πάντων έλληνοφώνων, και των όποιων τὰ τέκνα χάρις εις τήν άνηθῆσαν τού Έλληνικοῦ κράτους όχι μόνον δέν απέμαθον τήν μητροδιδασκον Τουρκικὴν άλλ' ή αγκάσθησαν νά μίθωσιν και τó έντάσιον των άλλων έναπομεινάντων Σλαβομακεδόνων γλωσσικόν ιδίωμα!!

Και διά νά επανέλθωμεν: Νηπιαγωγεία, άξια τού όνόματος, δέν έχομεν εν Έλλάδι οὔτε δημοσία οὔτε ιδιωτικά. Κάθε άπόκειρα ιδιωτικῆς ή κοινωνικῆς, όμαδικῆς ή έτομικῆς πρωτοβουλίας πρὸς μεταφύσεισιν εις Έλλάδα τῶν Παιδικῶν κήπων τού Φραιδελ ή των παιδικῶν σπιτιῶν (Case dei bambini) της Κας Μοντασορί άπέτυχεν εις τὰ πρώτα βήματά της. Καθ' ήν δ' έποχήν τó νέον σύστημα της Κας Μοντασορί, τó όποτον δέν είναι

Άλλο τι εμψύχων βελτίως τῶν Φραιδελιανῶν οὐσιαστικῶς δὲν ἀπὸ ἀπρου εἰς ἄπρον τὴν ὑψηλὴν καὶ ἑκατοντάδες συγγραμμάτων ἐκδίδονται μὲ σκοπὸν τὴν προσηγορίαν τῶν νέων βάσεων τῆς Μοντεσσόριου προγράμματος πρὸς τὸ ἦδη ἀπὸ δεκαετηρίδων λειτουργοῦντα ἐν ἐκάστη χωρῇ ἰδίᾳ νηπιαγωγείᾳ, ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι, συμπληρώσαντες εἰς τὸ ἑκακρον δίας τὰς ἄλλας ἠθικὰς, κοινωνικὰς καὶ εἰκοθενταίας ὑποχρεώσεις μας, συζητοῦμεν σεβαστῶς τὴν παροχὴν ψῆφου εἰς τὸς γυναίκα, εἰς τὸ ἐξ-μετωθῶμεν κατὰ τοῦτο μόνον πρὸς τὰς προηγουμένας ἀληθῶς Κριωνίας τῆς Ἀμερικῆς καὶ Ἀγγλίας ἢ τῆς Σουηδίας καὶ Νερβηγίας. Καὶ ὅμως ἕνας περίκατος μέσα εἰς ἐνανθίποτε κόλιν τῆς Ἑλλάδος — ἀφῆνω κατὰ μέτρον τὰ χωρῆ — θὰ μᾶς παρῶ σιδήσῃ οὐκ ἐπὶ τὸ θέμα τῆς ζωῆς καὶ ἐνατροφῆς τῶν παιδιῶν ἀπὸ τοῦ τρίτου μέχρι τοῦ ἑκτου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Μόλις ἀνοίξουν τὰ μάτια των εἰσπνύονται εἰς τοὺς δρόμους, τὰς περισσοτέρας φέρει ἀπλῆτα καὶ ἀκέντητα, διὰ νὰ ἀνακινεῦσιν ἄλλην τὴν ἡμέραν τὸς νοσογόνοισ ἐκπαθραῖας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν βῆθρων... Οἱ δύο-τρεις κῆποι καὶ αὐτῶν τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ἀνεπαρκέστατοι διὰ νὰ χωρέσῃ τὸς χιλιάδας τῶν παιδιῶν τὰ ὅσθα θὰ εἶχον ἀνάγκην νὰ καίξουν καὶ νὰ ζωογονηθοῦν εἰς τὸ ὑκαίθρον, μέσα εἰς μίαν καθαρὰν καὶ ὑγιεινὴν ἀτμόσφαιραν, μακρὰν ἀπὸ τοῦς κινδύνους τῶν δρόμων καὶ τὰς βωμολοχίας καὶ βλασφημίας τῶν ἀγροίων.

Τὸ ζωτικὸν αὐτὸ πρόβλημα τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν θὰ τὸ εἴμε μὴ ἰδιωτικῆ ἐταιρία κοινωνικῆς προνοίας ἢ ὁμοσπῆθ ἀνελάμβανε ἔστω καὶ ὡς ἐπιχειρησὴν κῆτ' ἄρχῃς τὴν Ἑβρουσιν Μοντεσσόριου νηπιαγωγείων εἰς ἐκάστην συνοικίαν τῶν Ἀθηνῶν πρὸς παραλαβὴν καὶ ἀνατροφὴν, συμπῶνως πρὸς τὰς τελευταίας παιδολογικὰς ἐρεῦνας, τῶν μικρῶν νηπίων ἀπὸ τοῦ 3 - 6 ἔτους. Σήμερον κάθε ἑλληνικὴ οἰκογένεια ἡμεῖς ἔχει μὲ κρὰν τινὰ συναλοθρῆν τοῦ ἱεροῦ χρέους τῆς πρὸς τὰ τέκνα τῆς εὐρίσκειται πρὸ ἀλότου προβλήματος: τί νὰ κῆμη τὰ παιδιὰ διὰ τῆς; Νὰ τὰ ἀφήσῃ νὰ γυρίζουν εἰς τοὺς δρόμους εἰς τοὺς ὁδοίους τὰ φέροι ἢ ἀνικητος ὁμητῶν παιδιῶν πρὸς ἡνῆριν; Κίθδουοι πολλαπλασιάζονται, σωματικοὶ καὶ ἠθικοὶ τὰ περικυβῶντων πρὸς ἐκνευρισμὸν καὶ δεινὴν ἀγωνίαν τῶν γονέων. Νὰ τὰ κλειθῇ μέσα εἰς τὰ σπείτια; ἄδυνα... καὶ ὀχληρὸν καὶ ἀνθυγιεινόν.

Ἐφῆνονται λοιπὸν κατὰ σκληρὰν ἀνάγκην ἐγκαταλειμμένα τὰ παιδιὰ νὰ περῶσιν ὅπως μποροῦν τὴν σπουδαιοτέραν φάσιν τῆς ἡλικίας των ἐκ τῆς ὁμοίας ἐξαρτᾶται συχνὰ ἢ εὐτυχία καὶ ἢ δυστυχία των. Πόσον τὸ δύσκολον πρόβλημα τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν θὰ εὐρίσκει τὴν καλύτεραν δυνατὴν λύσιν, ἐν ὑπῆρχον ὀργανωμένα ἰδιωτικὰ τέλεια νηπιαγωγεία, ὅπου καθὲ παιδί ἀπὸ 3 - 6 ἐτῶν θὰ εὐρίσκει ἕνα εὐνοικὸν περιβάλλον νὰ καίξῃ ἐλεύθερα, νὰ ἀπασχοληθῇ σκόπιμα καὶ σύμφωνα μὲ τὰς κλίσεις καὶ ὁρεξείας τους, νὸ μίση παίζων καὶ διασκεδάζων χιλία χρήσιμα πράγματα, νὰ ἀσκήσῃ τὰς αἰσθησεις του — τὴν πηγὴν πάσῃς θετικῆς γνώσεως — καὶ νὰ γίνῃ ἕνα ἐξημερωμένον κοινωνικὸν πλάσμα μὲ τὴν ἀρμονικὴν ἰσανοποίησιν καὶ διάπλασιν ὄλων τῶν ὀργῶν καὶ ψυχικῶν διετιότητων του. Μία κυρία Ἀμερικανὴ Παιδαγωγός ἐπισκεφθεῖσα τὰ νηπιαγωγεία τῆς Γενεύης ἐν Ἑλλάδι καὶ παρακλουθήσασα ἐπὶ δύο ἐβδομάδας τὴν ἐργασίαν αὐτῶν δὲν ἐβόρηκε ἄλλον κατάλληλον χαρακτηρισμὸν εἰμψὴ νὰ τὰ ὀνομά-

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΑΝΤΙΑΜΒΑΝΟΜΕΘΑ βαθῶς τὰ συμφύροντα τῆς ἀπαιδεύσεως; καὶ ποιοῦμεν διὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων φέρων κληρονομῆ ἐπὶ πᾶσιν ἀπὸ 480 ἑκατομμύρια εἰδικῶς διὰ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν. Δὲν ἔχει ὅμως τισαῖτην, διότι τὰ πλεῖστον τοῦ ἀ.ω. κοσμοῦ δαπανᾶται δι' ἄλλας ἀνάγκας. Δι' αὐτὸ παρατηρεῖται ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ ἀνεπάρκεια λειτουργῶν δημοτικῆς ἐκπαίδεψεως.

Τὸ ζήτημα ὀλικῆς ἰκανοποιήσεως τῶν διδασκάλων εἶναι ὀψίτης σημασίας δι' ὀλόκληρον τὸ ἔθνος καὶ δὲν ἢ Κυβερνήσειν νὰ λάβῃ σεβαστῶς ὀψὴν τῆς τὰ ὀκεδληθέντα δίκαια τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς προθύμως συνεισφέρει ἐπιθυμῶν τὴν ἀναπόρρωτην τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδεψεως. ἡμεῖς θὰ εἶναι ἢ βίσις τῆς ἔθνικῆς ἀναδημιουργίας.

«Πολλακωνικί»

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Τὸ ζήτημα τῶν σχολικῶν κτιρίων κρέκει νὰ ἀπασχοληθῇ σεβαστῶς τὴν Κυβερνήσειν. Τόσον εἰς τὴν Πλατὴν δσον καὶ εἰς τὴν Νίαν Ἑλλάδα τὰ περισσότερα τῶν σχολικῶν κτιρίων ὀχι μόνον δὲν ἀνακαπορῖνονται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὀγεινῆς καὶ τῆς αἰσθητικῆς, ἀλλὰ εἶνε κυριολεκτικῶς ἐρείπια. Ἐν τούτοις θὰ ὀπῆρχον κλειστοὶ τῶσοι ἐξευρέσεως χρημάτων χωρὶς νὰ ἐπιδερυνθῇ ποσῶς ὀ προϋπολογισμὸς.

«Ἐλ. Τύπος»

Τὰ νέα σχολικὰ κτίρια ἐν Μακεδονίᾳ θὰ κτισθοῦν, ἀναφέρει ἐπεκριντῆ εἰς Ἀθηνῶν εἰθητις, ἐπὶ τῶν γηπέδων τῶν καλαίων Γυμνασικῶν σχολείων.

Θᾶ, πάντοτε θᾶ, διαρκῶς θᾶ. Ἄλλ' ἢ ἀνάγκη τῶν σχολικῶν κτιρίων εἶναι ἐκτακτικὴ καὶ οὐδὲ τῶν ἐλαχίστων ἐκδέχεται ἀναδοχὴν ἢ πλήρωσιν τῆς. Εἰς μικρὰ χωρῖα τῆς ὀκαίθρου καὶ ἰθίως εἰς νέους προσηγοικῶς συνοικισμοῦς, δὲν θὰ λειτουργήσῃσι δόλοιοι σχολεῖα

ση Couveuse-Brooders δηλ. ἐκκολαπιθρία. Καὶ πραγματικῶς ὅσοι; τὸ αὐτὸ τοῦ ποουλοῦ θᾶ μᾶς δῶτῃ τὸ ποουλάκι, δταν εἰ κατάλληλοι ὄροι τοῦ περιβάλλοντος ἐπιβρίσῃσιν, τὸ ζωογονηθῶσιν, ἔτσι καὶ τὸ παιδί πρέπει νὰ ἐβρεθῇ εἰς εὐνοικῶς ὄρους περιβάλλοντος διὰ νὰ μᾶς δῶτῃ τὸ δυνατόν τελειότερον δημιοῦργημα τοῦ ἀνθρώπου. Τὴν ψυχολογικὴν αὐτῆν ἀλήθειαν ὀ Claparède, ὀ δίατῆμος καθηγητῆς τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Γενεύης, εἰς τὴν ὀμιλίαν ποῦ ἔκαμε εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐκδρομῆς ἐθιῶθησε τόσον σπουδαίαν ὄ; καὶ τὴν περὶ Κότῃμου θεωρίαν τοῦ Κοπερνίκου.

Ὁ Φραιδεὶ ἐκήρυττε τὸ Ἐθαγγέλιον τῆς πίστεως του μὲ τὴν πασιγνωστον ῥήσιν: «Ἐλθετε, ὄς ζήσωμεν γυῖ τὴ παιδιὰ μας!» Ἄν αἱ μεγάλα ἰθία πηγάζουν ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ αἱ μεγάλα καὶ εὐγενεῖς πράξεις τὴν αὐτὴν ἔχουσι ἀναμφόβῶλος πηγὴν. Ἐλθετε λοιπὸν ὄ; ἀγαπήσωμεν τὰ παιδιὰ μας καὶ ὄς ἐργασθῶμεν ὀπῆρ τῆς εὐτυχίας των. Οἱ μεγάλοι εὐεργῆται τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι οἱ ἀγαπήσαντες αὐτὴν περισσότερο.

Μ. Μιχαηλίδης-Νουῦρος

ἐπίτες διὰ τὴν ἑλλειψιν διδασκηρίων. Καὶ ὅμως ἢ Κυβερνήσει ἀποστελλῶσα τοὺς σχολικοὺς μηχανικοὺς νὰ κἀμουν εἰα τοῦ ὄξιδι ἀναφυχῆς ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν, ἐξτεκοῦθαί νὰ ὀμολῆ μέλλοντικῶς. Θᾶ καὶ θᾶ καὶ θᾶ.

Καὶ νὰ μᾶ ὀπῆρχον χῶματα! Ἄλλ' εἶναι τὰ ἑκατομμύρια τῶν περιφύμων κληροδοτημάτων! Ἡ μῆπως τὰ ἔστω ποιοτήτων καὶ αὐτὰ εἰ καταγρασταί.

«Μακεδονία»

Ἡ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΕΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣῶ

Πὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν προβληματῖται Ἀγίνται ἢ θέσει τ.ὀ διδασκαλικῶ καὶ μαθητικῶ κόσμου εἰς τὴν Πελοπόννησον. Αὐξάνουσι εἰ μαθηταὶ παντοῦ καταπληκτικῶς χωρὶς νὰ ὀπᾶρχουν καὶ τ' ἀνάλογοι σχολικὰ κτίρια, κρατικὰ ἢ ἐπὶ τέλους, καὶ ἰδιωτικὰ.

Τὰ κρατικὰ εἶνε ἐλάχιστα καὶ τὰ ἰδιωτικὰ, ὅπου ὀπᾶρχουν, εἶνε σχεδὸν ἐρείπια μὲνα διότι δὲν τὰ ἐπισκευάζουσι εἰς ἀπορμῆ: τοῦ ἰνοικισμοῦ.

Ἐν Σπάρτῃ π. γ. τὰ σχολεῖα καὶ τὸ διδασκαλεῖον ὀτερπληροῦνται μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

«Ἐλ.θ. Βήμα»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Ἐξῶς χαρακτηριζοῖται τῆς διαοητικῶς Ἐτῆος τῆς ἐποχῆς: μας εἶνε ἢ μόλις τῶρα δημοσιευομένην κατάργησις ὀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς οἰκονομῶν τῶν ἐλαχίστων ἄλλως τε πιστώσεων, αἱ ὀσεία ἦσαν ἐγγεγραμμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ τμήματος Γυμναστικῆς τοῦ Ἰπουργεῖου τῆς Παιδείας. Ἐπὶ εἰ ἄρχαί: Ἑλληνας ἐπίστατον εἰς τὴν γυμναστικὴν ὄ; εἰς ὀθησκεῖαν των. εἰ νεώτεροι τὴν θεωροῦν πολὶ τέλειαν, ὄξιν τῆς πᾶσιν ἀιμωτικῆς περιφρονήσεως. Ἄλλὰ πῶς εἶνε δυνατόν ἕνας λαὸς νὰ ἀποκτηθῇ διανηγικὴν καὶ ἠθικὴν ὀγειαν προτοῦ ἀπᾶκτησῃ σωματικὴν ἐξασφαλισμένην ὄ; γνωστοῦν κυρίως διὰ τῆς γυμναστικῆς;

«Ἐλ. Τύπος 12 10 25»

ΕΝΑΣ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΜΟΣ

Τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ, ποῦ ἠρῖσε νὰ ἀναπτύσσεται ἐσχετῶς καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν ὀφῆκεν ἀνεπηρέαστους καὶ τοὺς διδασκάλους. Πολλοὶ ἰθιωτικοὶ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ, μᾶ ἀποκλειόμενοι καὶ τὴν συνεργασίαν τῶν ἐκτὸς δημοτικῆς ὀπηρεσίας διδασκάλων συνέπηξαν ἕνα συνεταιρισμὸν, ἀποσκοποῦντα εἰς ἔβρουσιν ἐκπαιδευτηρίων, τῶν ὀσείων τὸ πρῶτον ἠρῖχον ἠδῆ λειτουργοῦν, ἄδελφ τῆς Κυβερνήσεως, μὲ πλοῦσιον πρόγραμμα, κλασικῶν, ἔμπορικῶν καὶ πρακτικῶν σπουδῶν.

Τὰ μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἐνδιαφερόμενα ἄμῃσ; διὰ τὴν πρόδοον τῶν ἐκπαιδευτηρίων του, ἐπῆξκοντα εἰς αὐτὰ αὐτοπροσώπως, προσκομίζοντα εἰς τὴν διδασκαλίαν των τὴν μακρὰν των διδακτικὴν πειραν, πρὸ πάντων δέ, κεντρικῶμενα ἀπὸ τὴν ἐπιγῶσιν, εἰ δὲν προσφέρουν τὴν ἐργασίαν των χάρις τρίτων ὀπᾶρχει ἢ βελιότη;; εἰ θὰ ἀφοσιωθοῦν εἰς τὴν ἐργασίαν των, μὲ ἔλον τὸν ζῆλον, ποῦ ἀπαιτεῖ τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου.

Ἡ κοινωνία δὲν εἶνε δυνατόν παρὰ νὰ περιβέλη μὲ τὴν ὀρειλιμένην συμπάθειαν τὸν συνεταιρισμὸν αὐτὸν, ὀ ὀκοίος, προάγων τὴν ἰθιωτικὴν ἐκπαίδευσιν, θὰ ἀνακουφήσῃ ταῦτοχρόνως τοὺς ἐργάτας ἐνὸς πολυμῶθου καὶ ἀχαρῖστοῦ ἐπαγγέλλματος.

«Ἐδῖτην»

"ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,"
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Έκδίδεται κατά Κυριακήν

"DIDASCALICON VIMA,"
(TRIBUNE D' INSTITUTEURES)
Organe officiel de la Fédération
d' Enseignement de Grèce
Bureaux : 27a, rue Deligeorgi Athènes

Συνδρομή Έτησία δραχ. 40
Διά τὸ ἔξωτερικόν * 65

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς :
"Διδασκαλικὸν Βῆμα,"
Δελφινιώγη, 27α Ἀθήνας

Ἄγγελοι—Καταχωρήσεις 5 δραχ. ὁ στίχος.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΔΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΜΑΡΑΣΛΕΙΟ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

Τὴν περασμένη Πέμπτη τὸ ἀπόγευμα ἡ Κοινότητα τοῦ Μαρασλείου εἶχε γενικὴ συνεδρίαση. Τὴ συνεδρίαση αὐτὴ παρηκολούθησε ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Ρουφός, ὁ Τμηματάρχης τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κ. Κακούρος, ὁ Διευθυντὴς τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας κ. Γληνός, οἱ παρακολουθοῦντες τὰ μαθήματα τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας λειτουργοὶ τῆς Μέσης καὶ ὀλόκληρον τὸ διδασκαλικὸν προσωπικὸν τοῦ Μαρασλείου διδασκαλείου καὶ τῶν Προτύπων σχολείων, καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς διδασκαλικῆς Ὀμοσπονδίας. Τὴν συνεδρίασιν διηύθυνε ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ Μαρασλείου Διδασκαλείου κ. Παπαμαῦρος. Τὰ παιδιά ἐδιόβασαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεώς των. Δὲν εἶχεν ἀντιρρηση ἢ ἀντάκων. Καὶ μάλιστα στὴν ἡμερησίαν διάταξιν τοῦ προγράμματος των. Ἐλογοδύστησαν οἱ ἀξωματοῦχοι των καὶ συζητήθηκαν πλατεῖα καὶ ἐλεύθερα διάφορα θέματα, τὸ τῆς καθαρότητος τῆς Κοινότητος, τῆς ἐπιβλέψεως τοῦ Κήπου, τῆς βελτιώσεως τοῦ φαγητοῦ των, τὰ οικονομικὰ τῆς Κοινότητος καὶ τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν ὁμάδων. Ἡ συζήτηση εἶχε τραβίξει ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παιδιῶν καὶ εἶχε ἀρκετὴ ζωηρότητα, χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ὅτι τὰ παιδιά αἰσθάνονται τὴν κοινοτικὴν τὴν ζωὴν ὅπως τὴν ὀργάνωσαν μόνα τους πολὺ βαθεῖα.

Ἡ κοινότητα συνεδριάζει τακτικὰ γιὰ ὅτι ἀφορᾷ τὴν πρόοδο καὶ τὴν προκοπὴν τῆς, π. χ. γιὰ ζητήματα καθαρότητος, γιὰ τὴν ἐργασία τοῦ Κήπου, γιὰ τὰ οικονομικὰ τῆς Κοινότητος, γιὰ τὴν βελτίωση τοῦ συσσιτίου καὶ γενικὰ τῶν ὄρων τῆς ζωῆς, γιὰ ἐκδρομὰς, γιὰ ὀργάνωση σχολικῶν ἐορτῶν, καὶ ἐκθέσεων κλπ. Ἀπὸ περίου ἔχει ὀργανωθῆ ἡ σχολικὴ ζωὴ μέσα στὸ Μαρασλεῖο σὲ μικρὰς κοινότητες κατὰ τμήματα ἀπὸ τὸν ἀκούραστο διευθυντὴ τοῦ Διδασκαλείου καὶ Παιδαγωγὸ κ. Α. Δελμούζο. Ὅλα αὐτὰ τὰ τμήματα συζητοῦν χωριστὰ τὰ διάφορα ζητήματα εἰς τάξεις τοὺς πρῶτα κ' ἔπειτα σὲ γενικὴ συνεδρίαση ὅλης τῆς Κοινότητος. Γιὰ κάθε ζήτημα καίρεται ἀπόφασις καὶ κατόπιν ἐκτελεῖται ὅλο τὴν ἐπιβλέψην τῶν ἀξωματοῦχων ἢ ἐπιμελητῶν τοὺς ὁποίους βάζουν τὰ ἴδια τὰ παιδιά. Οἱ ἀποφάσεις ποὺ παίρνονται εἶναι νόμοι σεβαστοὶ ἀπ' ὅλους, γιατί εἶναι βγαλμένοι ἀπ' τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ζωὴν τοὺς καὶ παρουσιάζονται ὡς ἀποτέλεσμα ἀνάγκης τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται τὰ ἴδια τὰ παιδιά. Οἱ νόμοι τοὺς δὲν εἶναι

συνταγές, ἢ ἡθικολογία ἢ ἰδιοτροπία τοῦ Α ἢ τοῦ Β καθηγητοῦ τους. Εἶναι ἡ ζωὴ τους. Κάθε σφάλμα δικάζεται ἀπὸ δικαστήριον παιδιῶν, ποὺ ἐπιβάλλει καὶ τὴν τιμωρίαν ἢ τὴν ἀθώωση. Ἡ ἀπόφασις εἶναι σεβαστὴ ἀπὸ ὅλους ἐκτελεῖται γιατί, ἔρχεται φυσικῶς καὶ δικαιοῦρεν οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ πράξεις των ὁμολογοῦνται. Ὀδῆμα προσπάθεια γιὰ νὰ τις συγκαλύψουν ἢ νὰ τις ξεφορτώσουν σὲ ἄλλους. Ἐπάνω σ' αὐτὲς γίνεται συζήτηση πλατεῖα. Ἀναζητοῦνται τὰ ἐλαττήριά τους ποὺ πολλὰς φορὰς εἶναι ἡ ἄγνοια κ' ἔτσι διαφωτίζονται καὶ τὸ κακὸ πανίγεται στὴ ρίζα τοῦ προτοῦ γεννηθῆ.

Γιὰ νὰ εἰπῆ κανεὶς τὰ καλὰ αὐτῆς τῆς ὀργανωμένης ζωῆς ἔπρεπε νὰ ἀπερῶση σερὰ ἀπὸ ἀήθηρα ἐδῶ μόνονα τοῦτο λέμε ὅτι τὰ παιδιά ζοῦν τὴ ζωὴ τους, ἐνῶ ἄλλοῦ σκοποῦνται ἀπὸ τοὺς μεγάλους. Ἔτσι ἀσυνείδητα βλέπουν πῶς ἡ ζωὴ τους εἶναι συνέχεια τῆς ζωῆς κατόπιν ὡς πολίτων. Προετοιμάζονται δὲ γιὰ νὰ ὀργανώσουν ἀργότερα τὴν Κοινωνικὴν ζωὴν τους ὡς ἄνδρες μὲ βαθεῖα συνείδησιν τῶν ἐποχρώσεων, ποὺ ἔχει ὁ καθένας ὡς μέλος ἐνὸς κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ὄχι ὡς ἄτομα τὰ ὁποῖα μόνον ἀξιώσεις καὶ δικαιώματα γνωρίζουν. Ἔτσι μόνονα μπορεῖ νὰ εἰπῆ κανεὶς πῶς τὸ σχολεῖο ἐκπληρώνει τὸν προορισμὸν του, καὶ τὰ παιδιά καταλαβαίνουν τὴν πολὺπλοκὴ σύνθεσιν τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς σημερινῆς Κοινωνίας, μὲ τοὺς νόμους τῆς. Ἡ ζωὴ λοιπὸν κ' ὄχι ἀντιγραφεὶς καὶ παταγιαλισμοὶ προετοιμάζει γιὰ τὴ ζωὴ.

ἈΝΦΕΡΩΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΝΕΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΜΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑ

Εἰς τὸ ὄπουργεῖον Παιδείας συνήλθον εἰς σύσκεψιν ὀπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. ὄπουργοῦ οἱ κ. κ. Δέμψις πρόεδρος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, Κυρίλλος γενικὸς γραμματεὺς, Γλυνός, Κακούρος, Σωτηρίου, τμηματάρχαι, καὶ ἡ ὀδοκιοθόντοια τοῦ Ἀρσακείου κ. Διανοπούλου.

Ἡ σκέψις ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ὀργάνωσιν εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους ἐθνικιστικὸν καὶ πατριωτικώτερον προγράμματος, ὡς καὶ τὴν τροποποίησιν τοῦ ἡζῆ ἰσχύοντος εἰς τὰ σχολεῖα θηλέων προγράμματος, ἐπὶ τὸ φεμινιστικώτερον.

Ἀπεφασίσθη ὅπως ἀναληφθῆ ἡ σύσκεψις τὴν προσηχὴ Τρίτην πρὸς λεπτομερεστέραν ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων καὶ λήψιν ὀριστικῶν ἀποφάσεων.

Ἡ ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ

Δι' ἀποφάσεω; τοῦ ὄπουργοῦ τῆς Παιδείας ἠδξήθησαν ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1925 ὡς ἀκολούθως τὰ ὄκτὸ τῶν μαθητῶν τῶν ὄκτὸ τῆς Φιλικαεῖδ. Ἐπαρειαὶς συντηρουμένων ἀστικῶν σχολείων θηλέων καταβαλλόμενα ἔτησια διδάκτρα.

Διὰ τὰς ἐν Ἀθήναις μαθητῶν Ἀρσακείου.— Α' τάξεω; ἔτησίως εἰς δραχμάς 1.650, Β' τάξεω; 1.875, Γ' τάξεω; 2.100, Ἐξωτερικοῦ σχολεῖου.— Α' τάξεω; ἔτησίως εἰς δραχμάς 1.275, Β' τάξεω; 1.400, Γ' τάξεω; 1.500.

Διὰ τὰς μαθητῶν τῶν ἐπαρχιακῶν σχολείων.— Α' τάξεω; ἔτησίως εἰς δραχμάς 750, Β' τάξεω; 825, Γ' τάξεω; 960.

ΤΥΠΟΙΣ
Κ. Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ
ΨΑΡΡΩΝ 41-ΑΘΗΝΑΙ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ

ΚΙΝΗΣΗ

Ὁ νέος ὄπουργός

Τὸ ὄπουργεῖον τῆς Παιδείας ἀνέλαβε ὁ κ. Ριχάρδος Λιβανιόπουλος

Διορισμοὶ

Σπουδ. Δ. Παπαναστασίου δημῶδες εἰς τὸ μονοτάξιον μικτὸν σχολεῖον Κάτω—Μεσσίον, Π. Δ. Παπαγεωργίου δημῶδες εἰς τὸ μονοτάξιον μικτὸν σχολεῖον Ἀνω Μακρυνοῦς, Μ. Πούλος εἰς τὸ μονοτάξιον μικτὸν σχολεῖον Μολυκρείου, Μαρία Μακροπούλου εἰς τὸ διτάξιον μικτὸν τοῦ σχολεῖου Ποδολοβίτση; Οἰνωδῶν, Ἀσπασία Σπανομάρχου προσωρινὴ διδασκάλοισα εἰς τὸ σχολεῖον ἀρρένων Αἰτωλικῶν, Δ. Κατσάνος εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Ζηλίστης Ὀφιοειτίας, Ἄνδρ. Παπινδρεάδης εἰς Λουρὸν, Ἐλισάβετ Μακροπούνη εἰς Κρεκοκούμιον, Κλεοπάτρα Τομπακούτσου εἰς Καινούριον, Ἀντιγόνη Οἰκονομίδου εἰς Βελάουστα.

Μιχαὴλ Πούλος εἰς τὸ μικτὸν σχολεῖον Παλαιοπαναγίας-Ναυπακτιδος, Στυλιανὸς Εὐθυμιάδης εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Μολυκρείου-Ναυπακτιδος. Ἀλέξανδρος Δ. Βασιλείδης εἰς Σκορτοῦ, Ἰωάν. Χαλαρομιάδης εἰς Προσπύλη, Ἄνδρ. Παπαζωρᾶδης εἰς Μενιόκειον, Θέμιστ. Ἀντωνιάδης εἰς Ἀσρακίσιον, Πολυζένη Τσουροκοτόγλου εἰς τὸ διτάξιον θηλέων Μουσταφοῦλου, Σοφία Χριστοφοροῦ (διδ)σα εἰς τὸ διτάξιον θηλέων Μουσταφοῦλου, Εὐθαλία Σίσιου, διδασκάλοισα εἰς τὸ μικτὸν δημοτ. σχολεῖον Βάτουρ-Εβροστιάδης Ροιτογιάννης δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ μικτὸν δημοτ. σχολεῖον Βάρνακα, Σωκράτης Παπασπύρου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ διταξίου δημοτ. σχολεῖου ἀρρένων Σπερχειάδος, Νικόλαος Θεοδώρου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοτάξiou ἀρρ. Πάρι Χουμπεργιαννης, Κωνσταντῖνος Βούλγαρης εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ διταξίου δημοτ. σχολεῖου ἀρρένων Χιλιανῶν, Παρασκευὴ Σκάλα εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ μονοτάξiou σχολεῖου τῶν θηλέων Γαρθακίου-Ὀμιλίων, Παρασκευὴ Παπαδημητρίου εἰς τὸ μονοτάξιον μικτὸν Γερακλή-Δομοκῆ, Γεώργιος Πανέτσος εἰς τὸ μονοτάξιον δημοτ. σχολεῖον ἀρρένων Ἀνω Ἀλδργιαννης-Δομοκῆ, Ἀθανασ. Μαρῆς εἰς τὸ μονοτάξιον δημοτ. σχολεῖον ἀρρένων Μισοχωρίου, Χρίστος Κωνσταντινίδης εἰς τὸ διτάξιον ἀρρένων Λαοποχωρίου, Ἀριστέλης Παπαγιεζόπουλος εἰς τὸ διτάξιον ἀρρένων Σπηλιῆς, Γεώργιος Ποιμενίδης εἰς τὸ διτάξιον ἀρρένων Ριζομύλου, Ἀθ. Πίλου, εἰς τὸ διτάξιον ἀρρένων Κεραμιδίου, Ἀλκ. Καρχαρινίδης εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Ἀγίσκοι, Νικόλαος Κιτρωγκόπουλος εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Λαζαρκιῶνας, Δημ. Βλαχίτης εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Ποταμῆ, Χρίστος Παναγιώπουλος εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Βουλγαρινῆς, Ἀντώνιος Ποιμενίδης εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Δεδργιαννης, Δημ. Στάμου εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Γκερλί, Ἀναστάσιος Σπυρόπουλος εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Καραματρίμ, Ἀντιγόνη Παπαγεωργίου εἰς τὸ τριτάξιον ἀρρένων Πυργατοῦ, Ἄννα Ἀντωνοπούλου εἰς τὸ διτάξιον ἀρρένων Σπηλιῆς, Νεκταρινὴ Βλιάδου εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Μακρυχωρίου, Εὐδέρμη Τοιρακοπούλου εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Μπαξιλάρ, Αἰκατερίνη Ἀθανασιάδου εἰς τὸ μονοτάξιον ἀρρένων Ἀσρακίη, Εὐτυχία Γεωργιάδου, εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Αἰγάνης. Κατὶν Μπαροπούλου εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Τσαμῆ, Σοφία Λάκου εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Σοφομάσι, Βασιλικὴ Κιλλιακίδου εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Ταουσάν, Μαρίνα Κονδύλη εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Δοξαρά-Μεσκήδης Ἀντωνία Γισβροῦμ εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Μπαλαμούς, Δρυζα Παπαδοπούλου, εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Νεοματόν, Ἐλένη Κουδαρετῆ εἰς τὸ μονοτάξιον Γουδίτης, Ἐλένη Θεοδώρου εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Σακαλάρ, Ἀγγελικὴ Βασιλοπούλου εἰς τὸ μικτὸν μονοτάξιον Ἰγνί Φεραδῶν, Ἐλένη Μπαματῆ εἰς τὸν β' θηλέων Λαρίσης, Ἐρα-

ομία Κιρκκοπούλου εις τὸ Α' θηλέων Λαρίσης, Άννα Σκεκλάκη δημοδιδάσκαλος εἰς τὸ διατάξιν ἀρρένων Καρύσης.

Αικατερίνη Μπασιὰ εἰς Κοιλωμένον, Α. Μιχρίου εἰς Γερακάρια, Χρυσάνθη Παναζή εἰς Λούσαν, Ἐλένη Μαροπούλου εἰς Γερακάρια, Άναστ. Μουστάκι εἰς Βρυγίτιον, Α Ζώης εἰς Ρωμύριον, Άντ. Ἀγγελικόπουλος εἰς Βρυγίτιον, Βασιλικὴ Ροζή εἰς Φ.σκάρον, Εὐαγγελία Κομαετῶν εἰς Διγαλιέτον, Εὐθυμία Δρόσου εἰς Ζῶλα, Σαυρούλα Λιμπεράτου εἰς Φραγκίτα, Σσαμ. Δραγώνα εἰς Ζεοβίτα, Παναγὴ Β υκοινῆς εἰς Ριζῆτα (ὡς ἀναπληρωτῆς).

Ἰωάννης Γαρυφαλάκις εἰς Καλογρέζαν Ἀθηνῶν.

Μεταθέσεις

Ἐλένη Γεωρκάκη εἰς Καλλιθέαν, Ἐλένη Παπαγεωργίου εἰς Μενίδιον, Ἐλένη Βουτσάρη εἰς Παλιόν Φάληρον, Ἀρτεμῖς Λιούμα εἰς 3ον Ἀθηνῶν, Μ. Μαυροπούλη εἰς Σερόλια, Πηνελόπη Μαγγίνα εἰς 14ον θηλ. Ἀθηνῶν, Ἀποστ. Λιακόπουλος 1ου Ἀθηνῶν καὶ Β. Πουγκιάτης 26ου Ἀθηνῶν ἐναλλάξ Β. Λάϊος εἰς Μπραχάμιον, Χρ. Παπτινικολάου εἰς Κοπινῶν, Ἀμελ. Χηνοπούλου εἰς 1ον θηλ. Καισακρινῆς, Ἀντ. Λαγουδάκης εἰς Σκορδέλλον, Βασίλ. Κυριακίδου εἰς Βασιλικόν, Ἰω. Μιλέστος εἰς Ἀγρινιά, Ἀντ. Κουτοούλης εἰς Χιόσμπασα, Χρ. Καραμπέλλας εἰς Ἀρφατά, Ἰωσήφ Μπουγῆ εἰς Μεθώνην, Δ. Ζιχρῶς εἰς Βιάνδρα, Θεόδ. Σπανίδης εἰς Κρήν Β.ύβιν Χαλκίδος.

Ἐλαμ. Καυγαλάκις εἰς Μαργαρίτες, Εἰρήνη Παπαμαρκάκη εἰς τὸ θηλέων Μαργαριτῶν, Πόπη Χριστιανική εἰς Ἄδελφ. Κ. Μελαϊνῆς εἰς Ρουμελῆ, Ἰωάν. Βασιλειάδης εἰς Ἅγιον Εὐσεράτιον, Δ. Ζιχαριάδου εἰς Πλάκας Κ. Βιλάκος εἰς Κουτοπούλιον, Α. Βενιτόπουλος εἰς Καμίνια, Σουλτάνα Μαργαροῦ εἰς Μοῦδρον Β. Πιπταϊάννου εἰς Καρνεσίον, Ν. Παναζοπούλου εἰς Διφρίταν Θ. Εἰριόπουλος εἰς Βιχλία, Γ. Παπαζωάννου εἰς Καστορινῶν, Χ. Μαιζούμης εἰς Τσιόρην, Χρ. Παναγιωτόπουλος εἰς Ἰμβριαί, Μ. Παναγιωτοπούλου εἰς Ζυγάτιον, Ἐπ. Γραβάνης εἰς Πρόδρομον, Ε. Ζώρης εἰς Ἄνω Χρυσοβίτην, Χρ. Κίτσις Σταμένα, Π. Καππῆς εἰς Γέφυρα, Βασίλ. Γεωργίου εἰς τὸ Α' Ἰωαννίνων, Εἰς. Σκόδρα εἰς Ἀρδόμενταν, Ἐλένη Βιδαλούκα εἰς Σινιοβίσταν Γ. Ἴκκος εἰς Δαμῖσια, Ἀθ. Γεωργιάδης εἰς Ἐλεφαν, Ἐλένη Μπούρκου εἰς Πέραμα Γεωργ. Ἡλιάδης εἰς Κυνουσιὸν Εὐαγγελία Μελανογιάννη εἰς Κάτω Λαφίσταν καὶ Βιρβάρια Σιοαντῆρα εἰς Κρήσαν.

Παραιτήσεις

Δημ. Γκουγιαννέπουλος Βελιστοῦς, Ἐλένη Χαριτάκη Γαλατῶν Κενίων, Γρηγ. Κοψιχειλίκος Σκουταρίου, Κ. Παπαγεωργίου Ζαγόριανης, Εὐτυχία Λεονταρίου Σπερχειάς, Μιρτῆ Ἄναρη Χίου, Ἄναστ. Μιχρούκου Σακρακίου, Μαρία Σοφικίου Πειραιῶς.

Ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ τμηματάρχου τῆς Δημ. Ἐκπαίδ. Κ. Σωτηρίου καὶ διορίσθη οὗτος ὡς διευθυντῆς τοῦ Β' τμήματος τοῦ μονοταξίου Διδασκαλείου Ἀθηνῶν.

Ἀπολύσεις

Χαρίκλεια Γεωργιανοῦ Λειβαθίων, Γαλατεία Κατσομπιζιχὴ Σκεπαιότης.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ἐξ ημετέρων ἐν τῶν συγκλητικῶν καὶ περιτετιῶν τῆς προσφυγῆς ἐν ἀγρίῳ ἐξομίῳ τὸ ζῆν εἰς Νῆον Φερέτιον (Μαριανὰ Νελιδίτης) ὁ υἱὸς αὐτῆς 35 ἔτη εἰς τὴν πατρίδα του καὶ τὴν Νιγρὴν θάλασσαν πρόσδρομος Ε. Ζκορακίδης ὁ δόξιδμος, ὅν καὶ μὴ τὰ γράμματα τοῦ τότε σχολείου τῆς πατρίδος του, ἐν τούτοις διὰ τῆς κημερίας καὶ τῆς φιλομαθείας του εἶχεν ἀποκτήσει πλείον διδασκαλικὴν οὐκ ἐν τυχαίῳ, ἰδίᾳ ὡς νηπιαγωγός· ἀλλὰ καὶ ὡς καλλίγραφος γάλης διακρίνοντο. Ἐκπαιτεῖται οἰκονομῶν ἀπροσάκτων μὴ προοθῆσας νὰ τὴν ἐξασφαλίῃ διὰ ἀγαθικοῦ δυνταξίμου μισθοῦ.

Ἰατὴν ἔχει διαφράν.

Κίμων Ἀναστασιάδης

Διευθυντῆς Δημ. σχολείου Ἀιμίος Θάσου

Αλληλογραφία

Τακτικὸν ἀναγνώστην μας καὶ θαυμαστήν. Ἄργος. Εἰς ἄρχην τοῦ «Διδ. Βήμα» δὲν θαρροῦμαι ἐπιτελεῖς καὶ διακριτῶς ἀναγογράφους. Δηλώτετέ μας τὸ διορθῶσας καὶ ἀμέσως θὰ δημοσιευθῆ.

Παραδόχον Βέγγιν δημόλιον, Σούλα Μουρηλάς. Ἡ μεταθεσις εἰς ἄλλην θέσιν θάου εἰς Πλάκας Ἐλλάδος φέρεται ἀδύνατος διὰ τὸ ὅτι σὰς ἐρὶ ἡν εἰς τὸ Διδασκαλ. τ. ὦ; ὑπότροφο; Πάντως τὸ ζήτημα θὰ ἐξετασθῆ.

Κωνσταντῶν Παπασοφύλιον δημόλιον, Μακρυνίτσι. Ὅχι μόνον τριμήνου δὲν δικαιόθεθε, ἀλλὰ κινδυνεύετε νὰ μὴ πάρετε καὶ σύνταξιν, διότι ἀνθ' ἠδύναθε νὰ παρατηρήθη, ἐπροσηύρασε ἀρλοῦναι εἰς ἀγκατελεῖται ὅσιον. Ἀδύνατοι νὰ ἐπανέλθωσ μετὰ ἐξήμερον. Χρηματικὴ ἀνῆρθησαν.

Ἀνώγειον διδασκαλικὸν δημόλιον Ἰωάν. Εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν δὲ φέρεται τίποτε. Γνωστέτε μας τὸν ἀριθμὸν τῆς πράξεως τοῦ ἐπιτετιοῦ.

Ἰωάννης Βασιλειῶν δημόλιον Καμίνων Ἀιμίον. Ἡ μεταθεσις σὰς εἰς τὴν κτὴς ἑμεοσίου εἰς τὴν ἄρχην τῆς Κυβερνήσεως.

Σπύρον Ζηριῶν δημόλιον Λακωνίων Κερκίρας. Ἡ μεταθεσις σὰς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἄλαν συντάξι; θὰ ἐκτελεσθῆ.

Γεώργιον Ἰκουροῦν δημόλιον λαβανίτης Σερβίων. Ἡ προχωρῆ ἀνεκρίθη διὰ τὸ ὅτι ἄρι. 1229 πρακτικῶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐξέρχεται ὡς ἔστιν ὁποῦρ. συμβουλίου. Ἡ συνταξιομοσίη τῆς προανακείρας σὰς ὑπερβαίνει ἀδύνατος.

Δημ. Καραγιάννη δημόλιον Ἅγιον Βασιλείον. Ἡ συγγένειος ἀνεκρίθη διὰ τὸ ὅτι ἄρι. 1223 πρακτικῶ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐμμ. Ἀρμενιῶν δημόλιον Ἰεράκτερον Κερίτην. Δὰ τὸ ταλαιπώριον Ν. Διατάξιμος ὁ γράφος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ὑπερτετην.

των ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1914 ὁμολογῆται ἐπὶ πλέον εἰς τὸ ἤμισον ὁ.κ τὴν προχωρῆ καὶ τὴν σύνταξιν. Κατὰ τὴν ἐπρωτοῦ ἡμῶν αὐτοῦ ἐγενετήρη ζήτημα ἀν δύναιται νὰ προσαποτηθῆ ὁ γράφος οὗτος διὰ τὴν ἀξίτην τοῦ μισθοῦ τῶν δημόλιων λόφ πολυετοῦς ὑπερβαίνει ἀπαιτῆ οὗτοι στερομένηται προχωρῆς. Τὸ ζήτημα ἔχει τεθῆ ὡς ἔστιν τὸ Ἰπουργεῖον γὰρ μὴ εἰς ὅσον νὰ διδῆ ἢ ζήτηθετα ὑπὸ τῆς Ὀμοσπονδίας Ἐμμενηται. Ἀνάγη νὰ ἀνακινήται ἐπ' ὄλιγον.

Χρόλιον Μαυρογιῶ διδασκαλικῶν Ἀγοράχιον Φιλαισίου. Ἀνάγη νὰ μᾶς γυμνασθε εἰς πλείον διευθύνετε τὴν συστημένην εἰς ἡμᾶς ἢ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον. Ἐἴν εἰς ἡμᾶς ἐν ἄλλῃθ.

Δημ. Βίκτηρη δημόλιον Ἀιγίτων. Μεταθεσις σὰς εἰς τὴν κτὴς ἑμεοσίου. Μετ' ὄλιγον δημοσιεύεται.

ΓΑΜΟΙ

Ἐτελεσθησαν ἐν Ἀρτῇ οἱ γάμοι τῆς συναθῆκου Ντάλις Πιπασοτόλου μετὰ τοῦ κ. Ν. Μπιζιλέκη Ταμιακοῦ Γραμματέως.

Τὸ Δ. Βήμα ἀπευθύνει τὰ θερμὰ του συγχαρητήρια.

Ἡ πενταρχία εἰς ἀποφάσεις τῶν ὑλλόγων καὶ τῆς Ὀμοσπονδίας εἰνε ὁ πρῶτος ὅρος γιὰ τὴ ζωὴ τῶν ὀργανώδως καὶ τὴν ἐπιτυχία τῶν ἀγῶνων τῆς.

Συνυπέλοιο, διαδόδατε τὸ ἐπίσημον ὀργανῶν τῆς Ὀμοσπονδίας μας εἰς τὰς τακτικὰ ὀργανώσεις τῆς περιφερείας εἰς, εἰς τὰς κοινότητες δυναταξιμῶς καὶ ὁματετα.

ΝΕΟΝ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΡΑΧ. 200,000,000

Θέλετε δρόμους; Θέλετε νερά; Θέλετε πλατείας; Θέλετε γεφύρια; Θέλετε φωτισμόν; Θέλετε λιμάνια; Θέλετε δάνειον με φθνήον τόκον νὰ κτίσητε σπήτια;

ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ὅλοι εἰς τὸ ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Θὰ δώσητε εἰς τρεῖς δόσεις Δρ. 250 διὰ κάθε ὁμολογίαν καὶ θὰ πληρωθῆτε με Δρ. 300.

- Ἐν τῷ μεταξύ: α) Θὰ παίρνετε τόκον Δρ. 17.50 ἑτησίως. β) Θὰ ἔχετε τὴν ἐλπίδα νὰ κερδίσητε τὸ λαχεῖον μέσα εἰς 36 ἀριθμοὺς ποῦ θὰ πληρῶνονται καὶ θὰ κερδίξουν κατ' ἔτος Δρ. 1.600000,

ΔΗΛΑΔΗ

- Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς θὰ κερδίξῃ δραχμῶς 400.000
- Ὁ δεῦτερος » » » » 100.000
- Ὁ τρίτος καὶ τέτατος » » ἀπὸ 50.000 καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΑΣ ΛΕΓΕΙ :

«Ἐμπιστευθῆτε μου πλούσιοι τὰ κεφάλαιά σας καὶ σεῖς μικροὶ ἐπαγγελματῆαι καὶ κτηματῆαι καὶ ἀγρόται καὶ παραγωγοὶ τὸ κομπόδεμά σας. Μὴ κρατᾶτε κλειδωμένα τὰ χρήματά σας καὶ τὰς οἰκονομίας σας στὰ σεντούκια ἀπόσοδα καὶ μὴ κίνδυνον νὰ τὰ χύσητε. Ἀγοράσατε με αὐτὰ ὁμολογίας τοῦ νέου δανείου. Ἄντι νὰ κρατᾶτε τὰ χρήματά σας θὰ κρατᾶτε τὰς ὁμολογίας τοῦ δανείου. Θὰ δώσητε Δρ. 250 καὶ θὰ πάρετε Δρ. 300, τὸν τόκον Δρ. 17,50 τὸν χρόνον, καὶ λαχεῖον δραχμῶν 400 χιλ. ὁ Α' ἀριθμὸς (καὶ 10) χιλ. ὁ Β' ἀριθμὸς. Καὶ ἐπὶ πλέον θὰ σᾶς κάμω Δρόμους, Ὑδραγωγεία, Γεφύρια, Φωτισμόν, Λιμάνια καὶ Σπήτια νὰ στεγασθῆτε».